

רשת אהלי יוסף יצחק ליובאוויטש
בשטאות זיך אדמיר מליובאוויטש
...
רשת חינוך חב"ד בארץ ישראל

חוקרת לאוז
ומדקקות הנושא
בית הבחירה

יוצא לאור ע"י רשת אהלי יוסף יצחק ליובאוויטש באה"ק
אגף חינוך חברתי-חסידי

יו"ר: הרב יוסף יצחק הכהן אהרונוב

מנהל כללי: הרב אליהו קריצ'בסקי

אגף הוצאה לאור: שולמית הכט

ניהול פרויקט: חני מרזל

כתיבה: הרב אברהם יוסף הלוי בייטש, יסכה אליצור

עריכת לשון וניקוד: אב"י פרלשטיין

עיצוב גרפי: קריאייטיב מיזם

עימוד: מענדי חדר

המנון: דאברושי הנדל

איורים: באדיבות מכון המקדש

איור בית מקדש: האמן ברוך נחשון

© כל הזכויות שמורות

אין לשכפל, להעתיק, לצלם, להקליט, לתרגם, לאחסן במאגר מידע, לסדר או לקלוט בכל דרך ובכל אמצעי אלקטרוני, אופטי או מכני או אחר - כל חלק שהוא מהחומר שבספר זה. שימוש מסחרי מכל סג שהוא בחומר הכלול בספר זה אסור בהחלט אלא ברשות מפורשת בכתב מהמוציא לאור.

אָז נָא הַסִּיּוּר?

- ◀ קִדְשַׁת הַמִּקְדָּשׁ
- ◀ הַשְּׁעָרִים
- ◀ עֶזְרַת נָשִׁים
- ◀ הָעֶזְרָה
- ◀ הַכִּיּוֹר
- ◀ הַמִּזְבֵּחַ הַחיצוֹן
- ◀ כְּלֵי הַשִּׁיר שֶׁל הַלְוִיִּים
- ◀ הַהִיכָל
- ◀ הַשְּׁלֶחַן
- ◀ הַמְנוּחָה
- ◀ מִזְבֵּחַ הַקְטֹרֶת
- ◀ הָאָרוֹן
- ◀ בֵּית הַמִּקְדָּשׁ הַשְּׁלִישִׁי
- ◀ בֵּית הַמִּקְדָּשׁ הָאִשִּׁי

נָא הַפֶּתַח?

בְּנֵי אִימָם!!!
בְּהִצְלָחָה
בְּבִנְיָה!

ה"ה

תְּלֻמִּידֵי הִרְשֵׁת' הַיְקָרִים,

בִּין יִתְד הַתִּפְקִידִים וְהַמְשִׁימוֹת שֶׁלְכֶם, יֵשׁ מְשִׁמָּה אַחַת
חֲשׂוֹבָה בְּיוֹתֵר שְׁלֹא סוֹבֶלֶת דְּחֹוִי - לְבָנוֹת אֶת בֵּית הַמִּקְדָּשׁ!!!
אֲנַחְנוּ? לְבָנוֹת אֶת בֵּית הַמִּקְדָּשׁ? אִיךָ עוֹשִׂים אֶת זֶה??

בַּחוּבֶרֶת שֶׁלִפְנֵיכֶם תִּפְגְּשׁוּ אֶת אֵלֵי וּשְׁנִיאוֹר, וְיִיחַד אִתֶּם
תַּעֲרֹכוּ סִיּוֹר מִרְתֵּק בִּין חֲלָקֵי הַמִּקְדָּשׁ וְכֻלָּיו, סִיּוֹר שֶׁבְּמַהֲלָכוֹ
תִּשְׁתַּתְּכּוּ בְּבִנְיַת הַמִּקְדָּשׁ מִמָּשׁ וּתְגַלּוּ דְּבָרִים חֲדָשִׁים,
מִרְתָּקִים וּמִפְתִּיעִים שֶׁלֹּא יָדַעְתֶּם קִדָּם...

בְּמַהֲלָה הַפְּעִילוֹת תִּקְבְּלוּ 'סֻלְעִים' - מַטְבְּעוֹת, אִתֶּם תּוּכְלוּ
לְקַנּוֹת מִדְּבָקוֹת שֶׁל חֲלָקִים מִבֵּית הַמִּקְדָּשׁ. אֶת הַמִּדְּבָקוֹת
הָאֵלֶּה עֲלִיכֶם לְהַדְבִּיק בְּעֵמּוּד הָאֲחֵרוֹן שֶׁל הַחוּבֶרֶת וּלְהַרְכִּיב
אֶת בֵּית מִקְדָּשׁ הַשְּׁלָם. שִׁימוּ לִב: הַמַּחֲזִיר שֶׁל כָּל מִדְּבָקָה הוּא
מִסְפֵּר הַסֻּלְעִים הַכְּתוּב עַל הַחֲלָק הַמִּיַּעַד לְהַדְבִּיקָה בְּעֵמּוּד זֶה.

אַתֶּם זּוֹכְרִים? כָּאֵן בּוֹנִים!!!

אָז שִׁוְהִיָּה בְּהִצְלָחָה רַבָּה בְּבִנְיָה,
וּבְקִירוֹת נֶאֱמַר וּבְגֵזַע הַבֵּית הַמִּקְדָּשׁ!
בְּבִרְכָּה, צִוֹת רֶשֶׁת אֲהֵלֵי יוֹסֵף וְצִחֵק

אֵלֶּיךָ אֶהְיֶיךָ

הִי חֲבֵרִים,
אֲנִי אֵלֶי

הִי חֲבֵרִים,
קֹרְאִים לִי
שְׂנֵיאוֹר

שְׂנֵיאוֹר: אֵיךְ עוֹבֵד הַצֹּדֶם, אֲבָא?

אֲבָא: עוֹבֵד בְּסֶדֶר. תִּרְאֶה אֵלַי, זֶה לֹא תַעֲנוּג כָּל כָּךְ גָּדוֹל לְצוּם אֲבָל לִזְהָ הַתְּכַנּוּן חֲכָמִינוּ וְזִכְרוֹנֵם לְבִרְכָּה - שְׁנֵיגִישׁ וְנוֹכַח שְׁבִית הַמִּקְדָּשׁ חֲרִב. וְזוֹ מְצִיאוֹת לֹא פְשׁוּטָה, וְחִסְרָה. עִם יִשְׂרָאֵל בְּלִי בֵּית הַשֵּׁם. הָאֱלֹקוֹת לֹא בְּגִלּוֹי מִמֶּשׁ, כְּמוֹ אֲז.

שְׂנֵיאוֹר: אֲז זֶה מִמֶּשׁ מִמֶּשׁ עֲצוֹב, לֹא אֲבָא?

אֲבָא: כֵּן, וְלֹא. כֵּן - זֶה עֲצוֹב כִּי הַמִּקְדָּשׁ עָדִין לֹא נִבְנָה, וְלֹא - בְּגִלּוֹ שֶׁהִרְבִּי נָתַן לָנוּ דֶּרֶךְ, לְבָנוֹת אֶת בֵּית הַמִּקְדָּשׁ מִחֲדָשׁ.

שְׂנֵיאוֹר: מַה?? הַגָּאֵלָה הַגִּיעָה?

אֲבָא: כְּמַעֵט. אֲנַחְנוּ יְכוּלִים לְהִבְיֵא אוֹתָהּ. כְּשִׁלּוּמֵדִים הַלְכוֹת בֵּית הַבְּחִירָה הַעוֹסְקוֹת בְּמִקְדָּשׁ, אֲנַחְנוּ בּוֹנִים, בְּצוּרָה רוֹחֲנִית, אֶת בֵּית הַמִּקְדָּשׁ. וְלֹא רַק זֶה, אֲלָא בְּכָר גַּם מְזֻרָּזִים אֶת בְּנֵית הַבֵּית. וְגַם, אֵלַי, כְּשֶׁהוּא יִבְנֶה, מִי שְׂיַדַע אֶת הַלְכוֹת בֵּית הַמִּקְדָּשׁ יִהְיֶה יוֹתֵר מוֹכֵן. 'הַכּוֹנֵן לְבִיאת הַמְּשִׁיחַ' זֶה לֹא סֵתֶם סִיסְמָה.

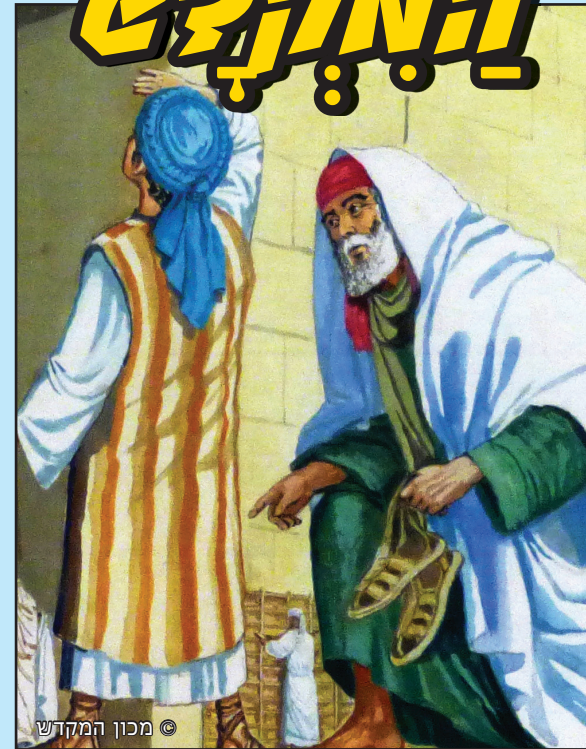
שְׂנֵיאוֹר: אוֹקֵי, אֲנִי מוֹכֵן לְקַחַת אֶת תְּפִקִּיד הַבְּנָאִי. אֵלֶּה יְכוּלִים לַעֲזֹר לִי?

אֲבָא (מִסְתַּכֵּל בְּתַמִּיקָה עַל הַחֲכָצִים): אֲמַם... אֲנִי לוֹמֵד בְּבֵית כְּנֶסֶת בְּחִירוֹתָא עִם הֶרֶב דּוֹנִיג עַל הַלְכוֹת בֵּית הַבְּחִירָה, וְלִשְׁם זֶה בְּטַח לֹא שִׁיף. תִּשְׁאֵל אֲצִלָּךְ בְּתַלְמוּד תּוֹרָה, אֶת הַמּוֹרִים וְהַמְּדִירִים, אֵיךְ אַתָּם מְשַׁתְּפִים בְּבִנְיַת הַמִּקְדָּשׁ. וְעַם אֵיזֶה כָּלִים. (לַעֲצֹמִי) שְׁלַחְתִּי אוֹתוֹ לְתַלְמוּד תּוֹרָה לְהִיּוֹת חֲסִיד, וְנִהְיָ לִי בְּנָאִי... נוֹ, אֵילוּ יָמוֹת הַמְּשִׁיחַ...

מַה דְּאַתְבָּק? אֵיךְ אֲנַחְנוּ יְכוּלִים לְסִיעַ הַגָּבִיִן הַמִּקְדָּשׁ?

קִדְשָׁת הַמִּקְדָּשׁ

© מכון המקדש

ספור מהגדר

מנחת
נחמיה
אשר

כיון שהתגאית כלפי אלקים ושתית יין יחד עם השרים שלך בכלי בית השם, לכן נשלחה יד מהשמים וכתבה את הצפון, שאם תקרא אותו מלמעלה למטה בטורים תקבל בארמית את המלים: "מנא מנא תקול ופרסיו" -

פרוש המשפט: מנה (ספר) השם את ימי מלכותך והשלים אותם (הם נגמרו). מעשיך נשקלו לפני השם, ונמצאת חסר, ולכן נשברה מלכותך ונתנה למלכות מדי ופרסיו...

באותו לילה מרב פחד צוה בלשצאר על שומריו להרג כל אדם שמנסה להכנס לארמון, אכלו אם יגיד שהוא המלך בעצמו. כעבר זמן-מה הלך להתפנות מחוץ לארמון וכשחזר ואמר שהוא המלך, שומרי הארמון הכו בו בפרוט כבד והרגו אותו.

ומה קרה לכלי המקדש? חלק מהם שלח כנש - מלך פרס, שמלך תחת בלשצאר - חזרה לירושלים, בעת שאכשר ליהודים לעלות ולבנות שוב את בית המקדש.

(על פי דניאל ה. עזרא א)

ספור מרתק זה ממחיש לנו את חשיבותם וקדשם של המקדש ושל כלי המקדש, שהחשובים והמפורסמים שבהם היו: המזבח, שולחן לחם הפנים, מזבח הקטורת וארון הברית.

בזמנים אלה נצמד בעקבות בית המקדש, והכלים שבו, נכיר את הגדל והיפכי שלהם, נלמד למה הם שמשו וגם מה הם מלמדים אותנו בחיי היום-יום שלנו.

הזמן הסודי

בעת חרבן בית המקדש הראשון שלח נבוכדנצר מלך בבל את שר צבאו להחריב את בית המקדש. השר שרף את בית המקדש, אך את כלי הכסף והזהב היקרים שהיו שם חמד, ולקח עמו לבבל. ירמיהו הנביא שחי אז, אמר בנבואה, שבמלאת שבעים שנה לגלות בבל ישוב עם ישראל לארצו.

עשרות שנים חלפו, נבוכדנצר מת מזמן ועל כסאו ישב עתה נכדו, בלשצאר. אותו מלך המתין, שיעברו כבר שבעים שנה, אך הוא לא ידע שצריך להתחיל לספר אותו רק משלב הגלות העקרי... הוא ספר ארבעים וחמש שנה בהן מלך סבא ונבוכדנצר, עוד עשרים ושלוש שנה בהן מלך אביו ושנתיים בהן הוא עצמו מלך, ואמר לעצמו: "אם חלפו שבעים שנה ואלקים לא קים את הבטחתו להשיב את ישראל לארצם, כבר אין לי ממה לפחד". הוא החליט לערוך חגיגה גדולה, בהשתתפות כל שריו, ובה, השם ישמר, הציג לראוה את כלי בית המקדש ואף השתמש בהם.

בעצומה של הסעודה המלכותית, בהשתתפות נכבדי הממלכה, שמנו לא פחות מאלף איש, ירדה לפתע יד נעלמת מן השמים וכתבה על הקיר את הכתבת הבאה:

מנחתוס, נחמיה, אשר.

המלך המבהל ראה את המחזה המבהיל, פניו האפירו וכל גופו החל לרטט.

"מי שיצליח לפתור לי את כתב החידה שירד מן השמים", קרא המלך, "יזכה ללבש מלבוש ארגמן, רביד הזהב ינח על צוארו והוא יקבל ממני את שליש מלכותי".

וְסוּ הַאֲזַאכְתָּ לְפִתּוֹ אֶת כְּתַב הַחִידָה הַזֶּה... הַחֹלֵד...

כל חכמי המלך נסו לפתור את הצפון, אך נכשלו במשימה. וממש כמו בספור עם חלומות פרעה וכתרונום בידי יוסף, הגיע דניאל, שהיה נביא בישראל, ואמר למלך:

"את המתנות תשאיר לעצמך. אני אגיד לך את הפתרון ללא כל תמורה:

המקדש שלי

את החדר האישי שלנו נהפך למעין 'בית מקדש מעט' על ידי שנשים בו חת"ת וקפת צדקה.

בונים מקדש אל ידי מאשינו

מה עשית בשנה האחרונה? סמן את הסעיפים המתאימים לה:

- התפללתי לביאת המשיח
- למדתי על בית המקדש
- נתתי צדקה בכונה לזיוו הגאולה
- יצאתי ל'מבצעים' להכין את העולם
- האמנתי באמונה שלמה בביאת המשיח

בחוברת זו נלמד על בית המקדש, על חלקי הבית ועל כליו הקדושים, ובכך נזרז את בנית בית המקדש.

5 אגדות על קדש המקדש וכליו

בתוך הר הבית היתה חומת אבנים נמוכה שהקיפה את העזרה. חומה זו נקראה בשם 'סורג' ומי שאינו יהודי אינו רשאי להכנס משם ואילך. השטח שלפנים מן החומה נקרא 'חיל' ומשם כל סוגי הטמאים לא היו יכולים להכנס.

עזרת כוהנים מקדשת עוד יותר מהחיל. לכל יהודי שאינו כוהן אין רשות להכנס לשם, אלא רק כשיש להם צורך להכנס בשביל הקרבו שמביאים.

ההיכל (=המבנה העקרי של בית המקדש) מקדש עוד יותר, וכוהן יכול להכנס לשם רק אם קדש ידיו ורגליו מן הכיור.

קדש הקדשים הוא המקום הקדוש ביותר, ולכן אפלו לכוהן גדול אין רשות להכנס לשם, אלא רק בעת העבודה המיוחדת ביום הכפורים.

שלמה המלך קדש את העזרה ואת ירושלים בקדשה העומדת לעולם. וגם לאחר החרבו לא התבטלה הקדשה, כי קדשת המקדש וירושלים היא מפני השכינה, ושכינה אינה בטלה אלא שורה במקום גם כיום.

(על פי הלכות בית הבחירה לרמב"ם)

חיזה

נראה
אותכם (:

התאימו בין הכלי לשמושו

מנורת הזהב

כר שמן

כסכתר

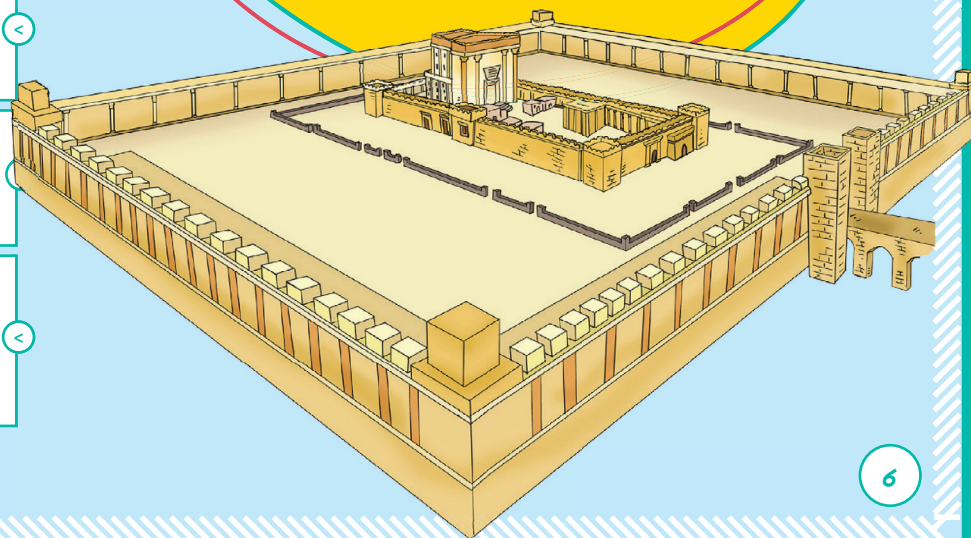

בזיה

אתו פנו אפר מהמזבח

בו היה שמן ואתו מלאו את
נרות המנורה

כלי שבו שמים את אבוקת הקטרת
לפני ההקטרה על מזבח הזהב

מיטיבי לכתוב

תעודת בנאי

שם:

כיתה:

השתלים בקורס בוני המקדש
בהתמחות בנושא:
קדשת המקדש
פרט שלמד בקורס ולא ידע קודם:

סיים את הקורס בהצלחה.
חתימה:

- למרות שבעונותינו נחרב בית המקדש, חייב אדם במוקדאו כמו שהיה נוהג בו בעת בנינו: לא יפנס (גם כשהוא טהור בנדאות) אלא למקום שמתר להפנס לשם, ולא ישב בעצרה, שנאמר (ויקרא יט, ל) "את שבתתי תשמרו ומקדשי תיראו" - מה שמירת שבת לעולם, אך מורא מקדש לעולם, כי אך שחרב - בקדשתו עומד.
- אסור לאדם לבנות בית שיהיה בדיוק באותן מדות של בית המקדש, וכן אכסדרה (מבנה בעל שלושה קירות הפתוח מצד אחד) בתבנית האולם, וחסר בגדלים שהיו ב'עצרה' שבמקדש.
- אסור לאדם ליצר כלים בדיוק כמו השלחן והמנורה; שלחן כצורת השלחן, ומנורה ממתכת כצורת המנורה - של שבעה קנים. אבל מתר לעשות מנורה של חמשה קנים או של שמונה קנים - אפלו ממתכת, או מנורה שאינה מתכת אך ניש לה שבעה קנים.

(על פי הלכות בית הבחירה לרמב"ם, פרק ז הלכה ז, י.)

אהתיק

מתי
לאחרונה
עמדתם
במחור?

אלי ושניאור סימו את בקורם אצל סבא וסבתא של אלי בירושלים. לקראת הערב, הם פנו לכוון התחנה המרכזית בכדי להקחת את האוטובוס היוצא חזרה לביתם שבצפון.

בכניסה לתחנה המרכזית השתרך תור ארוך במיוחד. כל נוסע נדרש גם לבדוק בטחוני וגם להעביר את חפציו דרך מכונת השקוף. היה זה יום חמישי בו נוסעים יותר אנשים מביום רגיל והתור התארך והתארך. אנשים ממהרים בקשו לעקוף בכדי לא לפספס את האוטובוס, חלק הסכימו, חלק סרבו. פה ושם היו גם קצת דחיכות. זה סובר שהוא היה קדם, וזה סובר שדווקא הוא...

המאבטח, ששמע את הווכחים בין הממתינים קרא לכוונם: "מה יש לכם? למה אתם דוחכים? תגידו לי מה תעשו כשבית המקדש יבנה, גם תדחכו?".

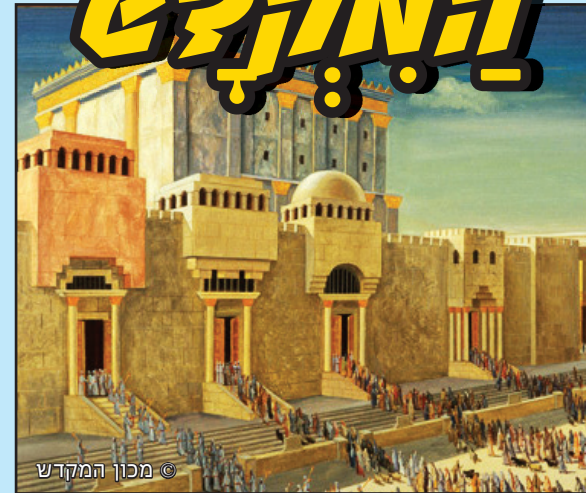
שניאור חיר: הנה, כל ישראל מאמינים בני מאמינים בבנין המקדש בקרוב!

אלי חיר גם הוא ולחש לשניאור: הוא חושב שלבית המקדש היה שער אחד? סדרו שם כמה וכמה כניסות מפל כוון שיהיה נוח ומסדר.

ושניאור הוסיף: אני גם בטוח שבגאולה השלמה יהיה שלום וכך גם כל הענין של בדוק בטחוני יחסר מאתנו...

האם יזנח לבק כמה שצריך היו להיות
המקדש? (האלרו הקטע המידע המיוחד)

שערי המקדש

© מכון המקדש

טוב לדעת

- ירושלים העתיקה מקפת חומה. בחומת ירושלים קבועים השערים המכרים לנו כיום (ביניהם שער האשפות, שער ציון, ועוד).
- בתור ירושלים נמצא הר הבית, וגם הוא מקר בחומת אבן

שבה היו בזמן בית שני חמשה שערים.

- בתור הר הבית יש את העזרה (חצר המקדש) שגם היא מקפת חומה ובה שלושה עשר שערים המובילים אל חצר המקדש (וסביב לה חומת אבנים קטנה יותר הנקראת 'חיל' ומסמנת את התחום האסור בכניסה לגוים).

שְׁעַר נִיקְנוֹר

השער המפְּרָסָם והמְרָכָזי מבין שְׁעַרֵי הָעִיר הָיָה שַׁעַר נִיקְנוֹר, דָּרְכוּ נִכְנְסוּ מֵעֶזְרַת נָשִׁים לְעֶזְרַת יִשְׂרָאֵל. שַׁעַר זֶה הָיָה שַׁעַר מִיָּחִיד... כָּל יֶתֶר הַשְּׁעָרִים הָיוּ עֲשׂוּיִים עֵץ וְכִשְׁהִתְעַשְׂרוּ יִשְׂרָאֵל צִפּוּ אוֹתָם בְּזָהָב, רַק שַׁעַרֵי נִיקְנוֹר הָיוּ עֲשׂוּיִים עֵץ מִצִּפֵּה בְּנֹחַשֶׁת, וְלֹא בְּזָהָב. מִסְפָּרִים שֶׁהִנָּחֶשֶׁת עֲצָמָה הִבְהִיקָה כְּזָהָב וְלָכֵן לֹא הָיָה צָרָךְ לְצִפּוֹת אוֹתָהּ בְּזָהָב. וּמִזֵּן הִגִּיעוּ הַשְּׁעָרִים הַמִּיָּחִידִים הָאֵלֶּה?

נִיקְנוֹר, הָיָה יְהוּדִי שָׁחִי בְּאַלְכָּסַנְדְּרִיָּה שְׁבַמְצָרִים, וְהַחְלִיט לִתְרוֹם שְׁעָרִים לְבֵית הַמִּקְדָּשׁ. הָאֲמֹנִים בְּעִירוֹ, אֲלֶכְסַנְדְּרִיָּה, הָיוּ מְכַרְסָמִים בְּעוֹלָם הָעֵתִיק בְּמִמְחִיזָתָם בְּעֵינֵי אֲמֹנֹת וּמְכֻנָּאוֹת וְהֵם הֵכִינוּ עֲבוּרוֹ שַׁעַרֵי נֹחַשֶׁת גְּדוֹלִים וּמְכַאֲרִים. אֵת הַשְּׁעָרִים הָעֲמִים נִיקְנוֹר עָל אֲנִית מִשָּׂא שֶׁהִפְלִיגָה אֶל אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל.

וּבְדֶרֶךְ - סַעְרָה... הַסְפִּינָה הִטְלִטְלָה, הַמַּלְחִים נֶאֱבְקוּ וְהַמִּצָּב הָיָה קָשָׁה. בְּלִית בְּרָרָה זָרְקוּ הַמַּלְחִים שַׁעַר אֶחָד אֶל הַיָּם. הַשַּׁעַר שָׁקַע וְנָעַלָם, אֲךָ הַסַּעְרָה לֹא שָׁכְחָה. בְּקֶשׁוֹ הַמַּלְחִים לְהִטִּיל אֶל הַיָּם גַּם אֶת הַשַּׁעַר הַשְּׁנִי. בָּכָה נִיקְנוֹר וְצָעַק: "אִם אַתֶּם זֹרְקִים אֶת הַשַּׁעַר, הִטִּילוּ אוֹתִי לַיָּם יָחִיד אִתּוֹ!"

אֲנָשִׁי הַסְפִּינָה כָּבֵד הִחֲזִיקוּ אֶת הַשַּׁעַר הַשְּׁנִי בִּסְפּוֹן, אֲךָ נִיקְנוֹר קִפֵּץ עַל הַשַּׁעַר וְלֹא הִרְשָׁה לָהֶם לְהִשְׁלִיךְ אוֹתוֹ. וְצָעַקוּ הָאֲנָשִׁים עַל נִיקְנוֹר: "מָה אַתָּה עוֹשֶׂה? אֲנַחְנוּ כָּלֵנוּ נָמוּת! אַתָּה לֹא רוֹאֶה שֵׁשׁ סַעְרָה!" אֲבָל, נִיקְנוֹר אִינוֹ מוֹכֵן לְהִרְפוֹת: "אִם אַתֶּם זֹרְקִים אֶת הַשַּׁעַר הַשְּׁנִי, תִּזְרְקוּ אוֹתִי יָחִיד אִתּוֹ!"

הָאֲנָשִׁים הִבִּיטוּ אֶחָד עַל הַשְּׁנִי בְּמִבְּחָה וְנָסוּ שׁוּב: "נִיקְנוֹר! תִּרְדּוּ מֵהַשַּׁעַר! אַתָּה רוֹצֵה לְהִרְגֵּךְ אֶת כָּלֵנוּ!" וְנִיקְנוֹר בִּשְׁלוֹ: "אֲנִי נִשְׁאָר עִם הַשַּׁעַר". וְאֵן, בְּאֶרֶץ פְּלֹא שָׁכְחָה הַסַּעְרָה, וְנִיקְנוֹר הִצְטַעַר עַל הַשַּׁעַר שֶׁנִּזְרַק אֶל הַיָּם. לְבִסּוֹף הִגִּיעָה הַסְפִּינָה לְנֶמֶל עֹכֵן בְּשִׁלּוֹם, וְנִיקְנוֹר שָׂרָד בְּצִעְרוֹ.

לְפִתְעָה, נִרְאָה הַשַּׁעַר שֶׁנִּזְרַק אִי-שָׁם עוֹלָה וּמִבְּצָבָץ מִתַּחַת לַסְפִּינָה... נִיקְנוֹר הִמָּאֶשֶׁר הוֹדָה לַהֲשֵׁם עַל הַנֶּס שֶׁנַּעֲשָׂה לוֹ וְהִגִּיעַ לִירוּשָׁלַיִם עִם שְׁנֵי הַשְּׁעָרִים הַמְכַאֲרִים, שֶׁהִתְקִינוּ בְּכִנְיָסָה לַמִּקְדָּשׁ. יִתְכֵּן וְכִדִּי לְזָכֹר אֶת הַנֶּס הַמִּיָּחִיד בְּשַׁעְרֵים אֵלֶּה, נִשְׁאָרוּ הַשְּׁעָרִים כְּכִי שֶׁהֵם וְלֹא צִפּוּ זָהָב כִּיִּתֵר הַשְּׁעָרִים.

(על פי תוספתא מסכת יומא, פרק ב)

© מכון המקדש

נָסוּ לְהִזְכֹּר בְּמִקְרָה שְׁקָרָה לָכֶם אוֹ שֶׁשִּׁמְעֵתֶם עָלָיו, בּוֹ הִיְתָה סִיעָתָא דְשִׁמְיָא מִיָּחִידָת לַעֲשִׂיַת מַעֲשֵׂה טוֹב.

אֲדַמּוּר הַזֶּקֶן מִסְבִּיר בְּסִכְרֵי הַתִּנְיָא שֶׁלְכָל יְהוּדִי יֵשׁ אֶת הַמִּצְוָה הַמִּיָּחִידָת שְׁלוֹ, שֶׁהִיא הַשַּׁעַר שֶׁדָּרְכוּ עוֹלוֹת לַמַּעֲלָה כָּל הַמִּצְוֹת הָאֲחֵרוֹת שֶׁהוּא מְקִיָּם.

הַמִּתְקַדֵּשׁ
יְהוּדִי

נָסוּ לַחֲשֹׁב אִיזוֹ מִצְוָה חֲבִיבָה עֲלֵיכֶם בְּמִיָּחִיד - לַמּוֹד הַתּוֹרָה, עֲזָרָה לְחִבְר, תְּפִלָּה וְכֵן הֲלָאָה. אֶת הַמִּצְוָה הַזֹּאת בְּמִיָּחִיד נִשְׁתַּדֵּל לְקַיֵּם בְּהִדּוּר וּבִחְבִּיּוּת.

חִידָה

נִרְאָה
אוֹתָם (:

מה הכניסו למקדש דרך שער הדלק?
פתרו בגימטריה:

40 , 10 , 90 , 70

400 , 100 , 30 , 4 , 5 , 30

8 , 2 , 7 , 40 , 5

6 אֶהְזוֹת אֶל עֲרֵי הַמִּקְדָּשׁ

שְׁלוֹשָׁה עֶשֶׂר שְׁעָרִים הָיוּ בַּחוֹמַת הָעֶזְרָה, וְדָרְכָם נִכְנסוּ מֵהַר הַבַּיִת אֶל חֹצֵר הַמִּקְדָּשׁ. שְׁנַיִם עֶשֶׂר שְׁעָרִים מְכוּנִים כְּנָגֵד שְׁבִטֵי יִשְׂרָאֵל, וְהַשְּׁעָר הַשְּׁלוֹשָׁה עֶשֶׂר מְכוּן כְּנָגֵד הָאֲחֻדוֹת שֶׁל כָּל יִשְׂרָאֵל.

גִּבּוֹהַּ הַשְּׁעָרִים הָיָה עֶשְׂרִים אַמָּה, כַּעֲשָׂרָה מִטְרִים (כִּי חֲמֵשׁ מִדּוֹלֶת רִגְלִיָּה).

הַשְּׁעָרִים הָיוּ מְרֵהִיבִים בְּיָפִים.

כָּל הַשְּׁעָרִים הָיוּ עֲשׂוּיִים נְחֹשֶׁת וּמִצָּפִים זָהָב, חוּץ מִשְׁעַר נִיקְנוֹר שֶׁלֹּא צָפָה.

לְכָל שַׁעַר הָיָה תַּכְקִיד מָשָׁלו. מִשְׁעַר הַמַּיִם הִכְנִיסוּ אֶת הַמַּיִם אוֹתָם שָׂאֲבוּ מִמַּעַן הַשְּׁלֹחַ בְּשִׂמְחַת בַּיִת הַשְּׁאוּבָה, מִשְׁעַר הַנָּשִׁים נִכְנסוּ הַנָּשִׁים שֶׁהֵבִיאוּ קֶרֶבֶן, מִשְׁעַר הַקֶּרֶבֶן הִכְנִיסוּ חֵלֶק מִהַקֶּרֶבֶנוֹת, וְכֵן הָלָא, כָּל שַׁעַר לְכִי מְקוֹמוֹ וְתַכְקִידוֹ.

בַּחֲפִירוֹת אֲרַכְאוֹלוֹגִיּוֹת נִמְצְאוּ חֵלֶק מִהַשְּׁעָרִים, וּשְׂרִידִים מֵהֶם, שֶׁשִּׁמְשׁוּ כְּנִיסָה לָעַם יִשְׂרָאֵל וּלְכוֹהֲנֵי הַמִּקְדָּשׁ.

איטיה לכת

שערי חלדה

קדם למדנו על השערים הפנימיים, שערי העזרה. נוסף להם קיימים גם השערים החיצוניים, שהובילו מירושלים לחר הבית. בין השערים מתארת המשנה שני שערים עם שם מעט מוזר...

"חמשה שערים היו לחר הבית: שני שערי חלדה מן הדרום - משמשין כניסה ויציאה..."

שתי הסבות המכרסמות לשם 'שערי חלדה' הן:
1. בין שערים אלה ישבה בתקופת בית ראשון חלדה הנביאה.

2. כיון ששערים אלה היו בפתחו של שתי מחלות שהובילו לחר הבית, ודרך החלדה להתגורר במחלה.

(על פי משנה מדות א, ד. ועל פי פרושי רש"י, הרא"ש, הברטנורא ועוד)

מכון המקדש

תעוצת הנאי

שם:

כיתה:

השתלם בקורס בוני המקדש
בהתמחות בנושא:

שערי המקדש

פרט שלמד בקורס ולא ידע קודם:

סיים את הקורס בהצלחה.

חתימה:

אֵלֵינוּ מֵהַחַיִּים

הי חברים,
נסענו
פועם
ברכבת?

(אלי ושניאור בדרך לרכבת)

אלי: מה השעה?

שניאור: שש וחצי, צריך להזדרז! בעשרה לשבע הרכבת יוצאת..

הרכבות מגיעות בזמן, אם נספס נצטרך לחכות לרכבת הבאה.

אלי: לא חשבתי על זה קודם, אבל הרכבת לבאר שבע נוסעת שעה

וחצי, כך שאם נעלה לרכבת של עשרה לשבע נספס תפלת מנחה

במנון. מה נעשה?

שניאור: אני לא מכיר את השכונה פה, אתה רואה אולי בית כנסת

באזור? אם נספיק עכשו להתפלל מנחה זה יהיה מצוי. הנה מבנה עם

מגן דוד - זה בטח בית כנסת. קדימה, רוץ!

כעבר דקה אלי ושניאור כבר היו בתוך בבית הכנסת. הם פתחו

את הדלת הראשית ומולם היו שתי דלתות רחבות. בלי לחשוב יותר

מדי הם רצו אל הדלת הקרובה יותר ופתחו אותה, לרע מזלם, היתה

זו דלת עזרת הנשים... כמה נשים עמדו שם ובידיהן סדורים... הם

התנצלו בחצי פה ומהרו החוצה...

אלי: איזה בושות! אני רגיל שאצלנו, לעזרת הנשים מובילות מדרגות

ללמעלה, לא חשבתי שהדלת הקרובה לכניסה היא עזרת נשים.

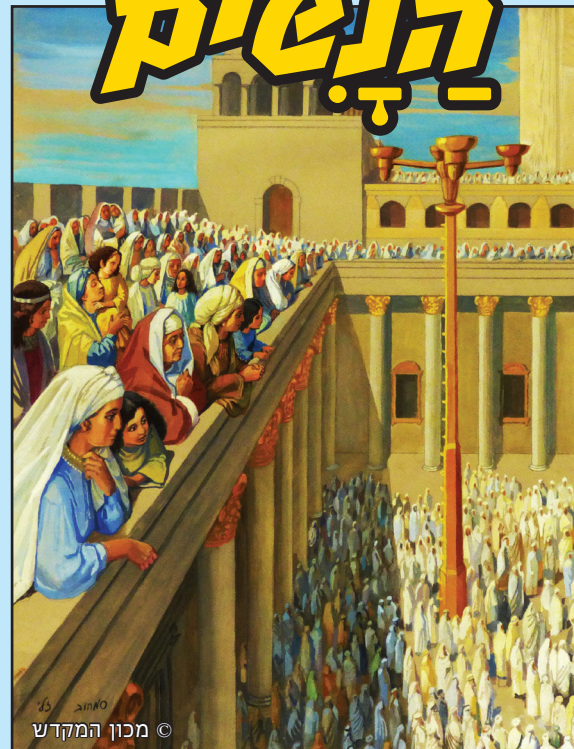
ובכלל, מה עושות נשים בבית הכנסת במנחה?

שניאור: מה לא מובן? יש הרבה נשים שמתפללות מנחה. מה, אתה

לא יודע שגם בבית המקדש היתה עזרת נשים?

אלי: אתה רציני?

עזרת הנשים

מכון המקדש

אוֹלֵה לַרְגֵל

ספור מהעֶבֶר

זה קרה לאחר פטירת שלמה המלך. בנו רחבעם מלך על שנים משבטי ישראל, ואלו עשרת השבטים מנו להם מלך אחר בשם ירבעם. ירבעם היה משחת, הוא חטא והחטיא את ישראל והלך כנגד השם. הוא המציא חג חדש בחודש חשוון... הציב עגלים בבית-אל ובדן כדי שלא ילכו ישראל לעבד את השם במקדש שבירושלים. ולא רק זה, בשלשת הרגלים אף הציב מחסומים ושומרים שימנעו מבני ישראל שעוד רצו לעלות לרגל. מי שנתפס עולה לרגל היה נענש בחמרה על ידי המלכות...

באותו זמן חיה בארץ ישראל אשה צדיקה, אשתו של יונה הנביא היתה. החיים תחת מלכות ירבעם היו קשים מנשוא, את השם עבדה בסתר למרות הסכנה. וכשהגיע הרגל, גמלה בלבה החלטה - לצאת למסע מסכן לירושלים, ולהביא קרבן לבית המקדש כפי שמצוה התורה. הדרך לא היתה קלה, היא הלכה בדרכים עקלקלות תוך שהיא מתחמקת מן המשמרות שהציב ירבעם.

כשהגיעה אשת יונה לשערי המקדש, הביטו בה הכוהנים בתדהמה, לא רק על כך שהצליחה להגיע מרחוק, אלא גם ובעיקר בגלל היותה אשה. נשים היו פטורות מעליה לרגל ולראשונה נתקלו הכוהנים באשה שבאה ומבקשת להקריב 'קרבן ראיה' בשלשת הרגלים... הביאו הכוהנים את המקרה בפני חכמים, והם פסקו: "אשה רשאית להביא קרבן ראיה ברגלים, ומצוה יחשב לה, על אף שהיא אינה חייבת במצוה זו".

(על פי ערוכין צו, א. תענית כח, ב.)

ההחלטה שלי

כשבנו את המשכן היו הנשים טוות יריעות למשכן באמנות מיוחדת הדורשת כשרון רב - טוית הצמר כשהוא עדין רך ומחבר לגוף העז! אנו לומדים מכך שכל אחד צריך להשתמש בכשרונות המיוחדים שלו לעבודת השם. מי שעשיר - יכול לתרם מממונו לצדקה, מי שיוזע לדבר ולספר - כדאי שידבר דברי תורה ברבים, ועוד ועוד... (מעבד על פי 'לקוטי שיחות' חלק טז, עמוד 449 ואילוף)

חשבו על כשרון שיש לכם, אתו אתם יכולים להשתמש לענייני קדשה.

4 אהדות אל עזרת הנשים

במשכן שילה הסדירו, עוד מימי משה רבנו, הסדירו כניסת נשים לחצר המקדש ולהתפלל.

עזרת הנשים הייתה בחצר המקדש, כחצר נפרדת שהייתה המקום העיקרי אליו נכנסו הנשים.

עזרת הנשים התקנה עוד בימי בית המקדש הראשון.

לשכה מיוחדת נקראה 'לשכת הפרכת', בה טוו נשים מכשרות פרוכות לשערי המקדש ולפתח ההיכל. על לשכה זו הפקדו שומרים מיוחדים מחשש לשרפה, שכן היו בה חמרים דליקים.

טובה לדעת

בבית המקדש היו מקומות מיוחדים לנשים. אמן נשים היו פטורות מעליה לרגל, אבל במצוות רבות במקדש הן השתתפו - בנדרות, בקרבן פסח, בקרבן יולדת. הן באו להתפלל, ועוד ועוד. לכן היה בבית המקדש את 'שער הנשים', ממנו נכנסו הנשים לעזרה כדי לסמוך ידיהן על הקרבנות שהביאו. בסכות, הייתה נערכת שמחת בית השואבה בחלק הראשון של העזרה. שם, התקינו מרפסות מיוחדות עבור הנשים, כדי שהן תוכלנה לצפות בשמחה ולראות היטב את הרקודים. על שם מרפסות אלה נקרא אזור זה בעזרה - 'עזרת נשים'. אגב, גם מעמד 'הקהל', אחת לשבע שנים, היה נערך בעזרת הנשים.

חידה
נראה
אותכם (:

כפי שמספר בתורה (שמות לה, כב), לבגית המשכן תרמו הנשים לפני הגברים, בנדיבות ובשמחה. ומה עם המקדש? האם נשים חיבות גם בבגית המקדש? לפניכם דברי הרמב"ם בנושא. פתרו לפי המקרא:

מ

ב

ל

ה

"ועסקי + סנין + קדש + עלת שחר
עד צאת ככסי + כל חיסי + לסנת סעצ +
ס + ס + ס + ס + אנשי + נשי + כ + קדש + ד + סר"

(הלכות בית הבחירה א, יב)

מיטיב לכתוב

מדי שנה, בחג הסוכות, נערכה שמחת בית השואבה בעזרה (חצר המקדש) שנקראה גם 'עזרת נשים':

"מי שלא ראה שמחת בית השואבה - לא ראה שמחה מימיו."

- במוצאי יום טוב הראשון של חג ירדו לעזרת נשים ומתקנין שם תקון גדול (=אלו המרפסות שהיו מתקנים עבור מקומות מיוחדים לנשים, כדי למנוע מערבוב בקהל בעת שמחת בית השואבה).
- מנורות של זהב היו שם, וארבעה ספלים של זהב בראשיהם, וארבעה סלמות לכל אחד ואחד, וארבעה ילדים מפרחי כהנה ובידיהם פדים של מאה ועשרים לג, שהם מטילין לכל ספל וספל.
- מבלי מכניסי כהנים ומהמיניהו, מהו היו מקיעין ובהו היו מדליקין, ולא היתה חצר בירושלים שאינה מאירה מאור בית השואבה.
- חסידים ואנשי מעשה היו מרקדין בפניהם באבוקות של אור שבידיהן, ואומרים לפניהם דברי שירות ותשבחות, והלולים בכנורות ובנבלים ובמצלותים ובחצוצרות ובכלי שיר בלא מספר, על חמש עשרה מעלות היודרות מעזרת ישראל לעזרת נשים, כנגד חמש עשרה מעלות שבמהלים שעליהן לויים עומדין בכלי שיר ואומרים שירה.
- (ועמדו) שני כהנים בשער העליון שיורד מעזרת ישראל לעזרת נשים ושני חצוצרות בידיהן. קרא הגבר - תקעו והריעו ותקעו. הגיעו למעלה עשירית - תקעו והריעו ותקעו. הגיעו לעזרה - תקעו והריעו ותקעו. (הגיעו לקרקע - תקעו והריעו ותקעו). היו תוקעין והולכין עד שמגיעין לשער היוצא ממזרח. הגיעו לשער היוצא ממזרח - הפכו פניהן ממזרח למערב ואמרו: "אבותינו שהיו במקום הזה, אחזריהם אל ההיכל וכניהם קדמה ומשתתחים קדמה לשמש, ואנו לז-ה עינינו". רבי יהודה אומר, היו שונין ואמרו: "אנו לז-ה ולז-ה עינינו".

(מסכת סוכה, פ"ק ה משניות א-ד)

תעודת הנאי

שם:

כיתה:

השתלים בקורס בוני המקדש
בהתמחות בנושא:

עזרת הנשים

פרט שלמד בקורס ולא ידע קודם:

סיים את הקורס בהצלחה.

חתימה:

אֵלֵינוּ מֵהַחַיִּים

הֵי חֲבֵרִים,
הוּא, חֵם
הַיּוֹם...

אלי: אבא, חם באוטו, תפתח בבקשה חלון.

אבא: תפתח, הפכתור שם לידך.

אלי: אני לוחץ עליו והוא לא זז. לוחץ בכל הכוח...

אבא: לא בכות, אלי. זו פנראה שוב בעיית חשמל באוטו. אין לי זמן לתקונים האלה... נו, את החשבונות של השם אנחנו לא מבינים... פנראה אני צריך לקגש מישוה במוסר ולהניח לו תפליו. אתה מצטרף אלי?

אלי: בשמחה!

שלמה, מנהל המוסר, שלח את העובד שלו סאלם לערף את התקון. אבא עדין לא הספיק לסיים להניח תפליו לשלמה, וסאלם חזר למשךר מאשר: "אדוני, הכל מתקן".

אבא: אתה רציני? כל כך מהר? אף פעם לא קרה לי שרק נכנסתי למוסר וכבר מגרשים אותי הביתה...

שלמה: מר אליצור, לסאלם יש ידי זהב. מה, הוא לא יכול להניח תפליו?

אבא: סאלם לא צריך להניח תפליו, ואני מניח שהוא גם לא מענין. אבל מה שכן, כשיבנה בית המקדש, בקרוב ממש, הוא פנראה יהיה מענין וגם יוכל להתלוות אלינו, כמו שאמר הנביא ישעיהו על בית המקדש "ונהרו אליו כל הגוים".

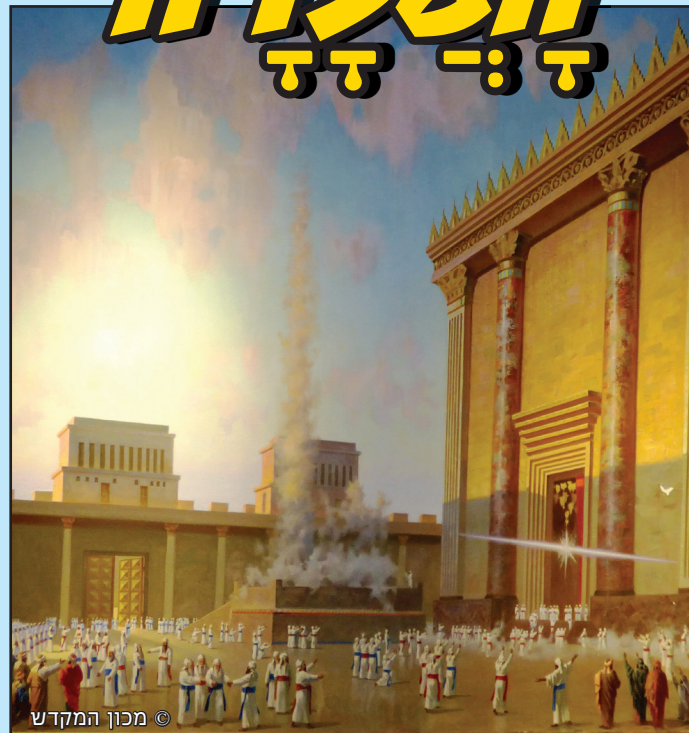
"זה כבודו", סאלם חירף וכלם צחקו.

ובדרך חזרה...

אלי: אבא, באמת התפונת שסאלם יכול לבוא לבית המקדש?

אבא: אכן, בית המקדש הוא מקור האור של העולם כולו. אבל מה שלא אמרתי לו בשלב זה, שכאשר נכנס להר הבית הוא יוכל להגיע רק עד מרחק מסים מהעזרה, ואני ואתה נמשיר הלאה. בבית המקדש יש חלקה לכמה אזורים, חלק המיעד לכל העולם, חלק לישראל, וחלק לכוהנים בלבד.

העלילה

© מכון המקדש

ספור מהעקר

חלואיך בבית

בזמן שבית המקדש היה קיים בירושלים, גרו בעיר אשקלון שני אחים יהודים. הקדוש ברוך הוא שלח בדרך במעשיהם והם התעשרו עשר רב.

ראו זאת השכנים הגויים וקנאו בהם מאוד. חשבו השכנים הרעים בלבם: "הנה עוד מעט יסעו האחים היהודים לירושלים. ואז נוכל להכניס לבתינו ולקחת מהם את כל רכושם".

כאשר התקרב חג הסוכות והגיע זמן 'עליה לרגל', התכוננו האחים לקיים את המצוה ולנסע לבית המקדש.

בבקר מקדם, כאשר השכנים הגויים עדיין ישנו, קמו האחים, התפללו ויצאו לדרך.

האחים היהודים חשבו ששכניהם אנשים גוונים, והם כמו כן ברחו בקדוש ברוך הוא, שומר ישראל, שישמר אותם מכל רע.

ראה הקדוש ברוך הוא את מעשיהם הטובים של האחים, כי הם בוטחים בו ומקימים את מצוותיו בשמחה רבה, לכן שמר עליהם ושלח מלאכים לשמר על בתינו.

המלאכים הסתובבו בתוך הבית ונראו ממש בדמות האחים. ראו אותם השכנים הרעים והתפלאו מאוד: "מה קרה? מדוע לא נסעו האחים לירושלים?". כך חשבו הגויים בלבם והצטערו שלא יוכלו לבצע את זממם.

האחים הגיעו לירושלים ושמוח שם כל החג. כאשר עברו ימי החג, האחים התכוננו לחזור לביתם, הם החליטו לקנות מתנות לשכניהם הגוונים, כדי שימשיכו לחיות אתם בשלום.

ואכן, כאשר חזרו לביתם, הם הלכו אל הגויים להביא להם את המתנות.

התפלאו השכנים מאוד.. הם לא הבינו כיצד נסעו האחים היהודים לירושלים ובביתם בכל הזמן הזה, הסתובבו 'אנשים'...

וגם היו השומרים הללו, שהשארתם בבית, כדי לשמר על רכושכם?", שאלו השכנים בסקרנות.

"לא השארנו אף אחד", ענו האחים והתפלאו.

הבינו השכנים, שהיו אלו מלאכים, ששלח הקדוש ברוך הוא, לשמר על האחים, וקראו בקול: "ברוך אלוקי היהודים, שלא עזב חסדו מהם ולא יעזבם לעולם!".

(על פי שיר השירים רבה (וילנא) פרשה ז)

טוב לדעת

מסביב לבית המקדש ישנו סמוך-אבן שנקרא 'חיל'. רק עד אליו מרשים הנזירים להגיע. יהודים יכולים להמשיך פנימה, כל אחד לפי מקומו.

בית המקדש מוקף ממזרח חומה, כמו חצר, שנקראת 'עזרה', ושטח בנוי שנקרא 'היכל'.

העזרה (חצר המקדש) מחלקת לשלושה חלקים: 'עזרת נשים' היא שטח גדול וכתום ובו מתקיימים הכנוסים הגדולים - שמחת בית השואבה ומעמד הקהל, ובחג הסוכות היו מקיימים שם מדרגות מיוחדות לנשים. אם מתקדמים עוד קצת, עולים בחמש-עשרה מדרגות ל'עזרת ישראל' - המקום שעד אליו יכולים ישראל להכנס, בדרך כלל.

מעזרת ישראל עולים בשלוש מדרגות נוספות ל'עזרת כוהנים', זוהי חצר המיעדת בדרך כלל לכוהנים וללוויים בלבד, לצורך עבודתם.

ומהו עקר עבודת הכוהנים? - קרבנות. במקדש מקריבים קרבנות צבור פעמים ביום (הנקראים 'תמיד של שחר' ותמיד של בין הערבים') וגם בימים טובים ובמועדים. בנוסף, ישנם קרבנות פרטיים שמביאים ישראל מסבות שונות, והכוהנים מקריבים אותם על המזבח.

בשעת הקרבת הקרבן הלוויים אומרים שירה.

ישראלים - גברים ונשים - מרשים להכנס לעזרת כוהנים רק כאשר הם מביאים קרבן.

בית המקדש
על רקע הר הבית

5 אגדות אַל האַלרה

העזרה של המקדש מקפת סורג ו'חיל' - חומות אבנים. משם והלאה לא יכולים להפנס נכרים, או יהודים הנמצאים במצב של טמאה.

מרצפים את כל העזרה באבנים יקרות (=אבנים חשובות). ואם נעקרה אבן ונתקלקלה - פסולה, ואסור לכוהן העובד לעמוד עליה בשעת העבודה עד שתקבע בארץ.

בארבע הפנות של עזרת הנשים היו חדרים שנקראו בשם 'לשכות', הם שמשו לצרכים שונים של עבודת המקדש.

עזרת ישראל קדושה מעזרת הנשים, ועזרת כוהנים קדושה מעזרת ישראל.

ישראלים יכולים להפנס לעזרת כוהנים רק כשהם מביאים קרבן.

בחצר, בצמוד לעזרת כוהנים מצב המזבח עליו מקריבים את הקרבנות (נקרא גם 'מזבח החיצון').

חידה

נראה
אותכם (:)

רוצים לגלות איזה בית מקדש עמד יותר - הראשון או השני?

בבקשה, פתרו את התרגילים ותגלו כמה שנים היה בנוי כל בית מקדש.

לאחר שפתרתם
תוכלו לסמן ביו שני

שני:

$$100 \times 3 + 200 - 60 - 20$$

התרגילים
/ = / > / <

ראשון:

$$1000 : 2 + 30 - 120$$

איטיהי לכת

"מדות המזבח מכונות הרבה, וצורתו ידועה איש מאיש. ומזבח שבנו בני הגולה, כעין מזבח שעתיד להבנות עשוהו; ואין להוסיף על מדתה ולא לגרע ממנה.

ושלושה נביאים עלו עמם מן הגולה - אחד העיד להן על מקום המזבח (המדיק בעזרת כוהנים), ואחד העיד להן על מדותיו, ואחד העיד להן שמקריבין על המזבח הזה כל הקרבנות, אך על פי שאין שם בית (=היה זה לפני שבית המקדש השני נבנה בפעל)".

(הלכות בית הבקירה ב, ג)

תעוצת הנאי

שם:

כיתה:

השתלים בקורס בוני המקדש
בהתמחות בנושא:

העזרה

פרט שלמד בקורס ולא ידע קודם:

סיים את הקורס בהצלחה.

חתימה:

אֵלֵינוּ אֶתְחִיל

הי חברים,
אתם באים
אתי?

אלי עם מגבת על הכתף, נכגש עם שניאור במעלה רחוב הסחלבים

שניאור: אלי, לאן אתה הולך?

אלי: תנחש.

שניאור: לפי המגבת אתה בדרך למקלחת, אבל בימינו מקלחות נמצאות בבית ולא בבתי מרחץ במרכז העיר.

אלי: אז עוד נחוש.

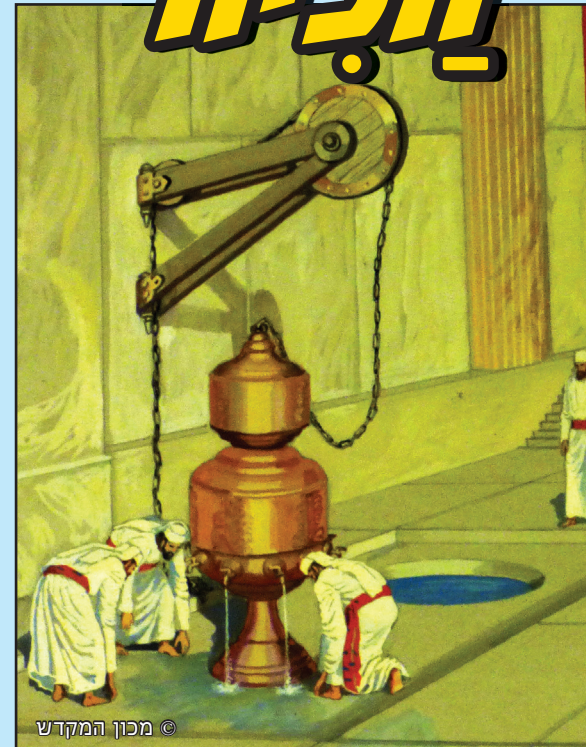
שניאור: לברכה? פתחו בקרית נחמיה ברכה ולא שמעתי על זה?

אלי: למקוה, שניאור, למקוה. מי בשעה שבע בבקר הולך לברכה? בשנה הבאה אהיה בד מצוה, והחלטתי להתחיל כבר מהשנה להתקדש לפני שמתחילים את עבודת היום. התחלה טובה, לא? מתי אתה מתחיל להצטרף שניאור?

שניאור: אני מקוה שלפני שבית המקדש יבנה...

אלי: ברור, אי אפשר להכנס למקדש ללא טהרה. בחכירות ארכאולוגיות מצאו המון מקוואות טהרה בירושלים סמוך להר הבית, בשביל עולי הרגל. גם אנחנו נהיה שם בקרוב, בעזרת השם.

הכּיּוּר

© מכון המקדש

ספור מהעבר

הכּיּוּר הוא כּלי קדש שְׁעוֹמֵד בְּעֶזְרַת הַכּוֹהֲנִים, בַּחֲצֵר הַמִּקְדָּשׁ, בְּסֻמוֹ לַמִּזְבֵּחַ הַקָּדְבוֹת, וּמִמֶּנּוּ רוֹחֲצִים הַכּוֹהֲנִים אֶת יְדֵיהֶם וְרַגְלֵיהֶם כַּהֲכֵנָה וְכַהֲתַקְדָּשׁוֹת בְּכָל יוֹם לַכֹּהֲנִים הָעוֹבְדִים בַּמִּקְדָּשׁ. אוֹלָם, בְּכִנִּי בּוֹנֵי בֵּית הַמִּקְדָּשׁ הָרִאשׁוֹן עָמְדָה בַּעֲיָה. עַל פִּי הַהֲלָכָה, מִיָּם שֶׁשָּׁהוּ בַתּוֹךְ כָּלִי קָדוֹשׁ כָּל הַלַּיְלָה - נִכְסְלוּ לְשִׁמּוֹשׁ! וְכִיצַד יוֹכְלוּ לְשַׁמֵּר עַל קִדְשַׁת הַמִּיָּם שֶׁבַכִּיּוֹר?

יש לכם רעיון להפתרון?

כְּשִׁדּוֹד הַמֶּלֶךְ כָּבַשׁ אֶת הָאֲרָצוֹת מִסְבִּיב לָאָרֶץ יִשְׂרָאֵל, נִכְבְּשָׁה תַּחְתָּיו גַּם אֶרֶץ סוּרְיָה. שָׁם, מִהֲרֵי הַדּוֹעָזָר, לָקַח דּוֹד שָׁלָל נְחֹשֶׁת מִיַּחֲדָת וְהֵבִיא אוֹתָהּ לִירוּשָׁלַיִם. כְּשֶׁבָנָה שְׁלֹמֹה בָּנוּ אֶת בֵּית הַמִּקְדָּשׁ, לָקַח אֶת הַנְּחֹשֶׁת וְהֵכִין מִמֶּנָּה יָם. יָם בִּירוּשָׁלַיִם? לֹא בְדִיוּק. הַכֹּהֲנָה לְבָרַכַת נְחֹשֶׁת גְּדוֹלָה בַּהֲקָרָה שֶׁל שְׁלוֹשִׁים אֲמָה, מְקֻשָּׁטת בַּכֶּרְחִים וּבְכַתְּוָחֵי נְחֹשֶׁת, וְכֵּה כַּמוֹת מִיָּם גְּדוֹלָה כְּמוֹ מְקוּהָ.

הַיָּם עָמַד עַל גְּבֵי שְׁנַיִם-עָשָׂר שְׁוֹרִים עֲשׂוּיִים מִנְּחֹשֶׁת, בְּסֻמוֹ לַכִּיּוֹר, וּמִמֶּנּוּ הָיוּ מְמַלְאִים בְּכָל בֹּקֶר מִקְדָּשׁ אֶת מִי הַכִּיּוֹר.

בְּבֵית שְׁנֵי הַשְּׁתַּכְלָלָה הַשִּׁיטָה: בְּכָל עָרֵב הָיוּ מוֹרִידִים אֶת הַכִּיּוֹר בְּעֶזְרַת 'מוֹכְנִי' (=מְנוּף מִיַּחֲד) אֶל תּוֹךְ הַיָּם (לְדַעַת חֵלֶק מִהַמִּכְרָשִׁים) אוֹ אֶל תּוֹךְ בּוֹר מַיִם, וּבַבֹּקֶר הָיוּ מַעֲלִים אוֹתוֹ בַּחֲזָרָה, וְהַכּוֹהֲנִים קָדְשׁוּ מִמֶּנּוּ אֶת יְדֵיהֶם וְרַגְלֵיהֶם. מַעֲנִין כִּיצַד יַעֲשׂוּ זֹאת בְּבֵית הַשְּׁלִישִׁי...

(על פי מלכים א, פֶּרֶק ז. יומא לז.א. נְעוּד)

מִכּוֹן הַמִּקְדָּשׁ

לַכִּנִּי הָעוֹבְדָה בַּמִּקְדָּשׁ הָיוּ הַכּוֹהֲנִים מְקַדְּשִׁים אֶת יְדֵיהֶם וְאֶת רַגְלֵיהֶם. כֹּה גַם אֲנַחְנוּ, מִגִּיל צָעִיר עָלִינוּ לַהֲקִפִּיד עַל נְטִילַת יָדִים בַּתְּחִלַּת כָּל יוֹם, מִיד לְאַחֵר אֲמִירַת 'מוֹדָה אֲנִי', עוֹד לַכִּנִּי שֶׁיִּדְּנוּ מִהַמֶּשֶׁה. כֹּה אֲנוּ מְתַקְדָּשִׁים וּמִטְהַרִּים לַכִּנִּי יוֹם חָדָשׁ שֶׁל עֲבוֹדַת הַשֵּׁם, בַּתּוֹרָה מְצוּוֹת וּמַעֲשִׂים טוֹבִים.

הַמִּקְדָּשׁ
שֶׁלֵּנוּ

5 אגדות אל הכיור

הכיור במשכן הוכן ממראות נחשט שהביאו נשות בני ישראל.

בתחלה לא רצה משה רבנו לקבל תרומה זו, שכן חשב שהדבר אינו ראוי לכבוד המשכן. אך השם אמר לו שדוקא תרומה זו יקרה וחביבה בעיניו.

הכיור הוא מכל מים גדול ובתחתיתו ברזים, ומזכיר במראה שלו את המחס שאנו משתמשים בו כיום.

הכיור היה עשוי מנחשת ועמד על פן הגבהה מיוחד, העשוי אף הוא מנחשת.

בזמן בית שני, התקינו לכיור שנים עשר ברזים, כדי שאכשור יהיה לקדש ממימיו שנים עשר כוהנים בבת אחת. הסבה למספר זה היא כי בקרבן התמיד עוסקים שנים עשר כוהנים, וכלם צריכים לקדש ידיהם ורגליהם לפני ההקרבה שלו.

חידה

נראה
אותכם:

המקדש הזמני במדבר

אומרים בבקר עוד לפני נטילת ידיים

המלה שרצה לבנות מקדש ולא זכה

עיר הקדש

מה קבלתם?

איטיות לכת

"כיון שאמר לו הקדוש ברוך הוא למשה לעשות את המשכן, עמדו כל ישראל ונתנדבו, מי שהביא כסף ומי שהביא זהב או נחשת ואבני שהם ואבני מלואים, הביאו בזריות הכל. אמרו הנשים, מה יש לנו לתן בנדבת המשכן? עמדו והביאו את המראות והלכו להן אצל משה. כשראה משה אותן המראות, זעף בהן... המראות למה הן צריכין? אמר לו הקדוש ברוך הוא למשה: משה, על אלו אתה מבזה? המראות האלו הן העמידו כל הצבאות הללו במצרים (=בעזרתן התקשטו נשות ישראל במצרים, וכה למרות גזרת פרעה להשליך את הבנים ליאור, לא עזבו האנשים את נשותיהם ונולדו ילדים נוספים לבני ישראל). טל מהן ועשה מהן כדור נחשת וכנו לכוהנים, שממנו יהיו מתקדשין הכוהנים".

(מדרש תנחומא, שמות ט)

תעוצת בנאי

שם:

כיתה:

השתלים בקורס בוני המקדש
בהתמחות בנושא:

הכיר

פרט שלמד בקורס ולא ידע קודם:

סיים את הקורס בהצלחה.

חתימה:

אֵלֶּיָּהּ מֵהֶחַיִּים

כִּי הַיּוֹם יֵשׁ
שְׂמֵחָה...

הֵי חֲבֵרִים,
תַּחֲיוּכוּ

אלי: מתי נצא לחגיגת בר המצוה של כהן? בשמונה?

שניאור: אני לא יודע אם אני בא.

אלי: מה זאת אומרת 'לא יודע'?

שניאור: לא הספקתי להכין שעורים בתורה, ואני גם קצת עייף. אני לא יודע אם יש לי כוח לצאת בשמונה ולחזור רק באחת עשרה בלילה.

אלי: תשמע, שניאור, אני חושב שלא יבואו כל כך הרבה אנשים. התפקיד שלך, כחבריו מהפכה, לשמח אותם. אתה לא יכול ככה פתאום להיות בספק אם אתה בא או לא.

שניאור: וגם אבא שלי חוזר מקדם היום, חשבתי שזו הזדמנות ללכת איתו לקניות, כי...

אלי: שני-אור, תעצור, תעצור, כהן הוא חבר. אתה יודע מה זה חבר? חבר זה מישהו שצריך גם להקריב בשבילו לפעמים. כן, להקריב, גם מתי שלא כל כך נוח לך. לתת מעצמך!

שניאור: אתה יודע מה, אתה צודק. כמה אתה שם?

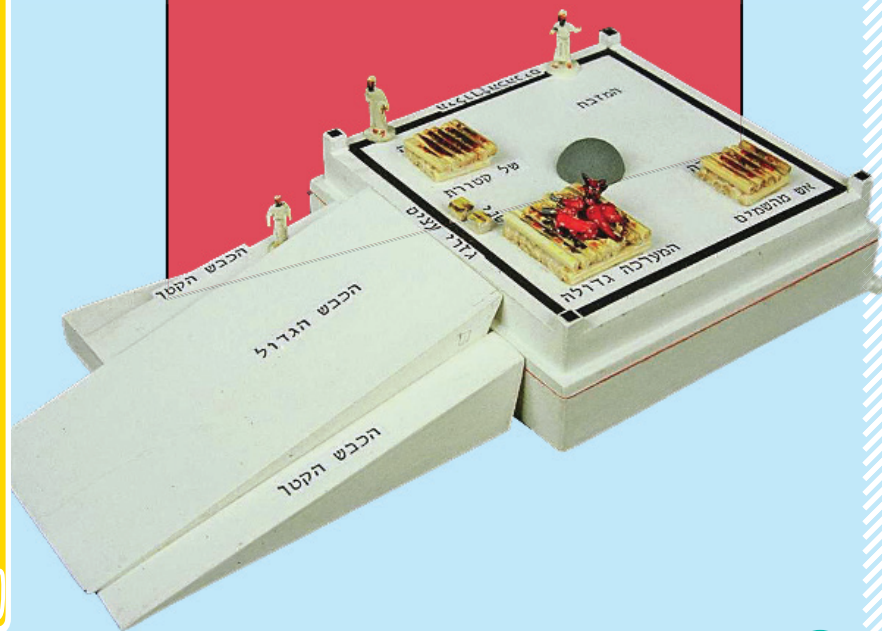
אלי: שם למה?

שניאור: למתנה. אמרת שצריך להקריב בשביל חבר, אז תוציא משהו מהארנק, נרוץ עכשיו ונקנה לו איזה סט ספרים מכבד.

הֲלָכְרוּ הַמִּתְקָה שֶׁהִקְדַּמְתָּ לְאַמֵּן מִשּׁוּ אוֹ לְאַמֵּן
מִיֶּשׁוּ. אֵיךְ הוֹדַשְׁתָּ?

מֵהֶלְאֶתְכֶם הִקְשֶׁר בֵּין הַמַּלְאִים "לְהַקְרִיב" ו"לְהִתְקַרֵּב"?

המלכה החיזון (מלכת הקרקנות)

ספור מהעבר

קרבן גאל חוץ

בסיום הספור המצער בגמרא על "קמץא ובר קמץא" - הריב שהוביל לחרבן בית המקדש, מספרת הגמרא על הלשנתו של בר קמץא, הקשורה לעבודת הקרבנות בבית המקדש:
"החליט בר קמץא לנקם בישראל על הצער שנגרם לו. מה עשה? הלא בר קמץא ואמר לקיסר הרומאי: 'מרדו בך היהודים!'".

שאל הקיסר: "מי אמר? האם יש לך הוכחה?"

אמר לו בר קמץא: "בקלות תוכל לברר את הענין. שלח להם אל בית המקדש, קרבן אישי ממך, וראה אם הם מקריבים אותו. אם לא יסכימו להקריב את קרבנך - סימן שהם מורדים בך".

שלח הקיסר בידו של בר קמץא עגל משבח. ובדרך, כשהיה בר קמץא לבדו, הטיל בקרבן מום קטן וכמעט בלתי נראה, בנזיב השפתיים (או בעין) של העגל. מום כזה, שכאשר יתגלה לא יהיה נתון להקריב את הקרבן.

קבלו חכמי ירושלים את העגל היפה של הקיסר ובדקו אותו, והמום הקטן - נמצא. סברו החכמים שכדאי להקריב את הקרבן משום שלום מלכות, שמא יכעס הקיסר שלא מקבלים את מתנתו. אמר להם רבי זכריה בן אבקולס: "אף אם נקריב עגל זה, יאמרו העם: חכמים היתירו להקריב בהמות בעלות מום על המזבח!"

כאשר דנו החכמים, כיצד נתן לצאת מהתסבכת, והבינו כי בר קמץא הוא האחראי למעשה, הם שקלו - אולי עדיף להרג אותו בכדי שלא ילך ויאמר לקיסר רומי שסרבו ישראל להקריב את קרבנו, ואז יהרגו על ידו רבים מישראל... אמר להם רבי זכריה: "גם זה בלתי אפשרי, שמא יודע הדבר ויאמר העם: דין חדש הוציאו חכמים - מי שמטיל מום בקדשים ענשו לההרג".

ואכן, לא העלו חכמי ישראל את העגל לקרבן, ובר קמץא הלא והלשין לקיסר ובכך החל חרבן הבית הקדוש.

(על פי הגמרא גטין נו, א)

טוב לדעת

"עולותיהם ולביתיהם לרצון אל מלכותי"

כשאדם עושה תשובה על חטא, או כשאדם לו נס והוא רוצה להגיד תודה להשם, וכן במקרים נוספים - הוא מביא קרבן לבית המקדש. כמו כן, יש קרבנות צבור הקרבים מדי יום ('קרבן התמיד') וכן בשבתות ובמועדים ('מוספים').

המזבח עליו מקריבים את הקרבנות ('מזבח החיצון') עומד בחצר המקדש, בצמוד לעזרת כוהנים. לצד המזבח נמצא כל הציוד הנדרש לצורך הקרבת הקרבנות.

ההקדש שלי

על מזבח הקרבנות דלקה אש התמיד, ככתוב "אש תמיד תוקד על המזבח לא תכבה". כך גם בלבו של כל יהודי, דולקת תמיד אש של אהבה להשם. לעתים האש הזו מכסה, אבל כשאנו פוגשים יהודי כזה, עלינו לסייע לו לגלות את האש שבתוכו, ולקרב אותו לתורה ולמצוות.

10 אגדות על האלגה החיצון (אלגה הקרונה):

בבית המקדש היה המזבח החיצון עשוי מאבנים, ואלו במשכן הוא היה עשוי מעצי שטים ומצפה נחשת (מסבה זו היה מכנה באותה תקופה בשם 'מזבח הנחשת').

המזבח צריך לעמד במקום המכון שנקבע לו, ואין משנים אותו ממקומו לעולם.

המזבח צריך להבנות מאבנים טבעיות בלבד, לא מלבנים שמכנים מחמרים שונים.

כל אבן שיש בה פגם ואינה חלקה, הרי זו פסולה לבנות המזבח ולקבש העולה למזבח, שנאמר "אבנים שלמות תבנה את מזבח ה'".

כל אבן שנגע בה ברזל, גם אם לא נפגמה כתוצאה מכך, פסולה לבנו המזבח ולבניו הפכש.

מסידים את המזבח פעמים בשנה - לקראת חג הפסח ולקראת חג הסוכות. ויש להמנע משמוש בברזל בעת הסייד, שמא יגע באבן ותפסל.

אין עושים מדרגות למזבח, שנאמר "ולא תעלה במעלות על מזבחי". אלא בונים מבנה משפך בדרומו של מזבח, מתמעט ויורד מראש המזבח ועד הקרקע, והוא הנקרא בשם "כבש".

בהקרבת הקרבן שתכים הכוהן, הלוי והישראל. האדם מישראל מביא את הקרבן וסומר ידיו על הקרבן טרם הקרבנו, כוהן מקריב את הקרבן על המזבח, והלוי מנגן בעת הקרבת הקרבן.

את השיר שהלויים היו אומרים בבקר על הדוכן בבית המקדש, אנו מזכירים בכל בקר, ב"שיר של יום", במהלך תפילת שחרית.

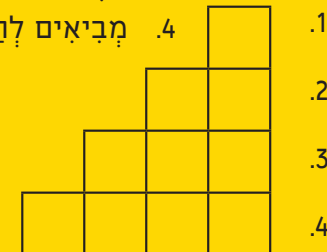
בפנה המערבית-דרומית של המזבח היו שני נקבים הנקראים בשם "שיתין", שבהם יורד דם הקרבנות למטה, ומשם יוצא החוצה לנחל קדרון הנמצא בסמוך להר הבית.

(על פי הלכות בית הבחירה)

**חידת
פירמאידה
נראה
אותכם:**

בכל שורה נוספת אות אחת.

1. 100 בגימטריה
2. ההפך מחם
3. משפחת הפרים
4. מביאים להשם

תעוצת הנאי

שם:
 כיתה:

השתלים בקורס בוני המקדש
 בהתמחות בנושא:

המזבח החיצון

פרט שלמד בקורס ולא ידע קודם:

סיים את הקורס בהצלחה.

חתימה:

מיטיבי לכת

"המזבח, מקומו מכון ביותר; ואין משניין אותו ממקומו לעולם, שנאמר 'וזה מזבח לעלה לישראל'" (דברי הימים א כב, א). ובמקדש נעקד יצחק אבינו, שנאמר "ולך לך אל ארץ המדינה" (בראשית כב, ב). ונאמר "ויבן שלמה את הבית, בהר המוריה" (דא מלכים א גיד; דברי הימים ב ג, א).

ומסדת ביד הכל, שהמקום שבנה בו דוד ושלמה המזבח בגרן ארונה - הוא המקום שבנה בו אברהם המזבח ועקד עליו יצחק, והוא המקום שבנה בו נח כשיצא מן התבה, והוא המזבח שהקריב עליו קין והבל. ובו הקריב אדם הראשון כשנברא קרבן, ומשם נברא; אמרו חכמים, אדם ממקום כפירתו נברא.

(הלכות בית הבדירה, פרק ב הלכות א-ב)

נסו לזכר בעל פה את כל המקרים המנויים בהלכה זו, בהם הקרבו קרבתות במקום בו עמד המזבח בהר הבית. תוכלו להתחלק לזוגות ולבחון זה את זה.

אֵלֵינוּ מֵהַחַיִּים

הי חברים,
היום נשיר
ביחד...

שְׁנִיאֹר (שָׁר): "אֵיזָה יוֹם שְׁמַח לִי הַיּוֹם, אֵיזָה יוֹם!"...

אֵלִי: כּוֹ, כּוֹ...

שְׁנִיאֹר (מְקַשֵּׁר לְשִׁיר): "חֲסִידֵי חַב"ד, אָ-אָ-אָנוּ, חֲלִי הַרְבֵּי אֲשֶׁרִינוּ"...

אֵלִי: נִכּוֹן.

שְׁנִיאֹר (שָׁר בְּמֵלֹא הַגִּידוֹן): "שְׂיִבְנָה בֵּית הַמִּקְדָּשׁ בְּמַהֲרָה בְּיָמֵינוּ וְתֵן חֲלֻקָּנוּ בְּתוֹרָתְךָ".

אֵלִי: אַתָּה שְׁמַח הַיּוֹם, אָה?

שְׁנִיאֹר: אֵיךְ יִדְעָתָּ?

אֵלִי: נוֹ, לֹא קָשָׁה לִנְחֹשׁ... תִּרְאֶה שְׁנִיאֹר, אֲנִי לֹא רוֹצֶה לְהִרְסֵ לְךָ אֶת הַשְׁמִחָה, אֲבָל הַמוֹרָה לְדֶרֶמָה בְּקֶשׁ לְמַסָּד לְךָ שֶׁהַפֶּעַם לֹא תוּכַל לְקַבֵּל אֶת הַתִּפְקִיד הָרָאשִׁי בַּסִּדְרָה הַחֲדָשָׁה.

שְׁנִיאֹר: בְּאַמְתָּ? לֹא נוֹרָא, גַּם לָזֶה יֵשׁ לִי שִׁיר - "תַּחֲזִיק חֲזֵק עָלֶיךָ קֶטוֹ שְׁלִי"...

הֲאֵס זֶס אַתָּס שְׂרִיס כְּשֶׁאַתָּס שְׂמַחֲתִיס?

הֲאֵס אַתָּס מְכִירִיס שִׁירִיס וּנְגִינוֹתִיס שְׂמַחֲתִיוֹתִיס לְאַחֲרֵי
רוּחַ אַחֲרִיס שְׂאִינָס אֶשֶׁר וְשֶׁאַחֲרֵה?

שִׁירַת הַלְלוּיִים

© מכון המקדש

ספור מהעבר

השירה והלחנה

תהליך ההקדשה של 'הקרבן התמיד' מתקרב כבר לסימו, וכעת נשאר רק השלב האחרון - 'נסוף היין' על המזבח. לפתע, הכוהן שעמד בצד המזבח נופך בדגל מיוחד, ובן רגע נשמעה תקיעה מלכותית בחוצרות, תוך אחריה נקישת מצלתיים בצלצול אדיר שנשמע למרחקים, ומיד קול התזמורת של כמאתים לווים שעמדו על הדוכן וכפחו בנגון שובה לב.

נגון הלויים התחלק לשלוש בבות (=שלושה חלקים), על כל בָּבָא הכוהנים תקעו בחצוצרות וכל הקהל השתחוה בעזרה. התבוננתי סביבי, וראיתי שבשעת הנגון כל הנוכחים עמדו מרתקים למקומם, דומה ועוד מעט הנשמה תצא מן הגוף מרב תענוג עלאי. אני אישית חשתי בזמן הנגינה התעוררות של תשובה מעמק הלב, עמק כזה שלא הרגשתי עדיו מעולם.

בתם הנגון שאלתי את העומד לצדי, כמה פעמים בשנה מתרחש במקדש מופע נגונים כה מרגש, ובאילו תאריכים? נדהמתי לגלות שזה חוזר על עצמו לפחות פעמים בכל יום יום.

בינתיים כל הנגנים ירדו מן הדוכן וצעדו בסף אל עבר 'שער השיר', ודרךו יצאו מן העזרה יחד עם כל כלי הנגינה, אותם יאחסנו ב'לשכות כלי שיר' שמתחת לעזרת ישראל, בתוך נרתיקים מיוחדים אותם תולים על ווים.

כל הלויים היו לבושים בבגדי בד (פשתן) לבנים, כִּיָּאָה לתזמורת מלכותית.

מדבר בתזמורת בלתי רגילה. כל הנגנים עומדים ולא יושבים, בהם גם הנגנים שמחזיקים כלי נגינה כבדים. למרבה הפלא, הם אינם מכנים את פניהם כלפי הקהל שהגיע לעזרה, כמקובל, אלא כלפי המזבח וכלפי הקדש. הבנתי שזה בכלל לא 'מופע', אלא חלק מעבודת המקדש ומתהליך הקרבת הקרבן. תזמורת הלויים כה הכרחית, עד שהיא דוחה את השבת ואת החג, ואפילו ביום הכפורים היו הלויים מנגנים בכל כלי הנגינה.

שמתי לב שמרבית כלי הנגינה שהחזיקו - היו כנורות, שהם כלי מיתרים. הצליל שלהם עדיו ומתוק במיוחד, מעורר ומדליק את הנשמה.

ספרו לי, שחלק מכלי הנגינה הללו נשמרו עוד מזמן דוד ושלמה, וחלקם אף בנה דוד המלך בכבודו ובעצמו! ואילו המצלתיים והאבוב, נשמרו עוד מתקופת משה רבנו!

(על פי הספר 'לנגן בהיכלו', מתוך המקורות)

עד כמה אתם אוהבים לשיר מ10-21?

שירת הלויים בבית המקדש השלישי תהיה במדרגה נעלית יותר מאשר בבית ראשון ושני. זה מתבטא בין היתר בכך, שהכנור בבית ראשון ושני היה בן שבעה מיתרים, ואילו בימות המשיח יהיה כנור בן שמונה מיתרים. נוכח ללמד מכך, שעלינו להוסיף בשמחה, וברב שירה וזמרה נזכה לקבל תוך ומיד פני משיח צדקנו.

החלקים שלי

טובה לדעת

אם יש ישראלים מכשרים ביותר בנגינה, גם הם יכולים להצטרף לתזמורת הלויים. זה מתר!

האם תרצו להתמחות בנגינה בכלי מסים? איזה?

חִידָה

נִרְאָה
אַתְכֶם (:

אם תסדרו את האותיות בכל מלה
מחדש תמצאו כלי נגינה שונים:

לבן פתור נס חלילית

ניכור מופתי מופחתי

טיגרה או - נגר

6 אֶהָדוֹת אֶל אֶהָדוֹת הַלְלוּיִים

שני תפקידים היו ללויים במקדש: תפקידי שמירה, ותפקידי שירה ונגינה.

הלויים השומרים היו מצבים כל הלילה ליד שערי המקדש, או ממנים על סגירת השערים בלילה ופתיחתם ביום.

התזמורת המכלאה של הלויים, מרכבת משתי פלגות: אלו השרים בפה, ואלו המנגנים בכלי נגינה שונים.

הלויים שהתאימו לכה, החלו לשיר בבית המקדש החל מגיל בר מצוה, לאחר לא פחות מחמש שנות הכנה. גם ישראלים וכוהנים שהתאימו לכה יכלו לשיר יחד עם הלויים.

גם ילדים קטנים לפני גיל בר מצוה, שנחוננו בקול יפה במיוחד, השתתפו במקהלת הלויים, אבל הם לא עמדו על גבי הדוכן עצמו אלא מתחתיו. ילדים אלה נקראים 'צוערי הלויים', מפני שגורמים צער לאחיהם המבגרים בכה ששרים יפה יותר מהם, למרות גילם הרך.

לוי שקולו התקלקל היה פורש מעבודת המשוררים ומצטרף לשוערים.

תעוצת הנאי

שם:

כיתה:

השתלים בקורס בוני
המקדש בהתמחות בנושא:
שירת הלויים
פרט שלמד בקורס ולא ידע
קדם:

סיים את הקורס בהצלחה.
חתימה:

איטיהי לכתבי

שיר של תשובה - בספרי החסידות, מופיע תאור יחודי שמבטא את מטרת שירתם של הלויים: יהודי היה עולה לבית המקדש עם קרבן בהמה, קרבן חטאת שהתחייב בו על עברה שעבר. אף יחד עם הקרבן על האדם לעשות תשובה בלבד, וקרבן ללא תשובה איננו מכפר ומרצה. הכוהן היה מקבל את האדם בעזרה בסבר פנים יפות, ומביט בפניו. והיה אם הכוהן הבחין, כי האדם עדין לא שב בתשובה שלמה ואמתית, היה הכוהן מסמן ללויים, ואלו היו פותחים בנגון דבקות, המעורר את הנשמה, עד שלבו של אותו אדם היה נמס ומשתפר לכני השם, ושב מעמק הלב.

אהתייך אליה

הי חברים,
זה אמת
שדופקים
בדלת?

אבא: אלי, דופקים בדלת. אתה יכול בבקשה לגשת לפתח?
אלי: אבא, תמר השכן שואל אם הוא יכול להניח את התפלין שלך.

אבא: תכניס אותו, אני עוד רגע בא...

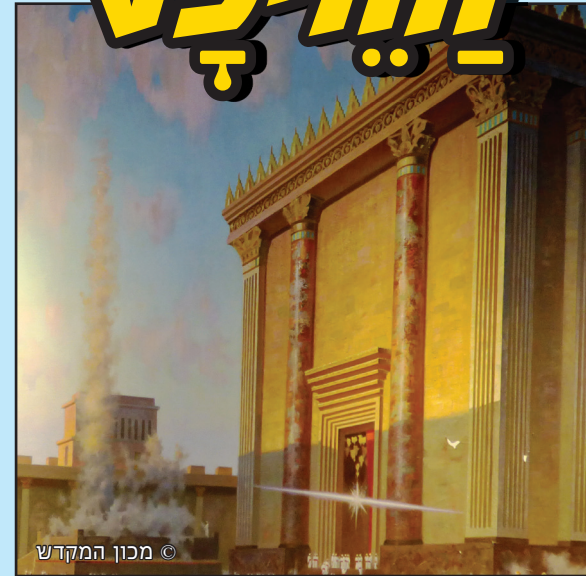
אבא: אלי, תביא לי את הארנק שלי. באו להתרים.
אלי: רק רגע, אבא. אני מביא גם את שלי.

אמא: שרה'לה, את יכולה לעזור לי פה עם הסירים? קחי את הסיר הקטן, אני אקח את הסיר של המרק. נצא יחד לחלק את האכל ליולדות.

אלי: אמא, זה כמו בית חב"ד פה, לא מפסיקים לתת...
אמא: נכון אלי, ברוך השם שאנחנו זוכים. אני מאחלת לך שגם כשאמה תגדל ויהיה לך בית, הוא יהיה כמו בית המקדש, שהחלונות שלו צרים מבפנים ורחבים מבחוץ - שהאור והקדשה יקרינו תמיד מבפנים כלפי חוץ...

נסו למצא נקדת דמיון (דבר דומה) בין הבית
שלכם לבין בית המקדש.

ההיכר

© מכון המקדש

טוב לדעת

- מבנה המקדש, הנקרא 'היכל', מחלק לשלושה חלקים:
1. **האולם**, שהוא הכניסה המקושטת לבנין בית המקדש.
 2. **הקדש**, ובו המנוחה, השלחן, ומזבח הזהב.
 3. **הקדש הקדשים**, ובו הארון.

תרומת האלכה

ספור מהעבר

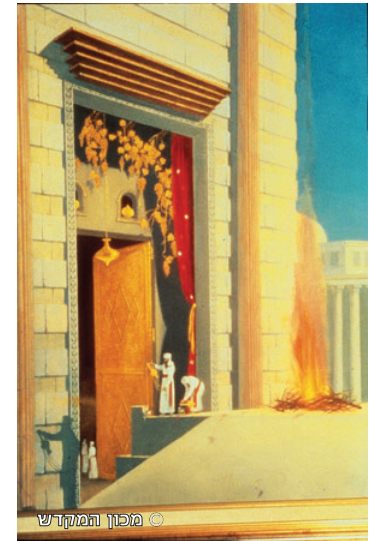
הלני המלכה היתה אשה ממשפחת החשמונאים ('בית חשמונאי') שחיה בתקופת בית המקדש השני. היא ובנה מונבז, שהיה לימים למלך בעצמו, היו בעלי צדקה מכלגים. מספר על מונבז שפעם כשהיתה בצרת קשה הוא בוזז את כל אוצרותיו ואוצרות אבותיו עבור העניים. כששאלו אותו האם אינו רוצה לשמר מאוצרותיו לעצמו, ענה: "האוצרות שלי הם הזכיות שלי בעולם הבא..."

גם לבית המקדש תרמו הלני המלכה ובנה מונבז. מונבז תרם ידיות של זהב לכל הכלים שמשתמשים בהם לעבודת יום הכפורים, והלני תרמה, בין היתר, נברשת זהב ענקית לקשוט תקרת האולם, בפניסה לבנין המקדש. כשזרחה השמש הבהיקה הנברשת וכל העם שבמקדש ידעו שהגיע זמן קריאת שמע של שחרית.

לבית המקדש היה יכול לתרם כל מי שחפץ בכך. באולם המקדש נצבה גפן מזזהב, וכל מי שרצה יכול היה לתרם עליה זהב, גרגר זהב, או אשכול זהב, אותם היו תולים על הגפן. כאשר היו צריכים כסף לאחזקת המקדש או לצרכי הכהנים היו קוטפים זהב מהגפן ומשתמשים בו.

(על פי משנה יומא, ג, י')

מה הייתם רוצים לומר להלני המלכה לו הייתם פוגשים אותה?

המקדש שלי

ה'היכל' הוא החלק הפנימי של בית המקדש. לכל אחד מאתנו יש את החלק הפנימי שלו, מי שהוא באמת-באמת. עלינו לודא שלא רק ההתנהגות שלנו כלפי חוץ, בבית ובכיתה, תהיה כראוי, אלא גם כשאנו לבד-לבד, עלינו להתנהג תמיד כראוי, בידיעה שהשם נמצא עמנו תמיד. וכפי שאנו אומרים בשנים-עשר הפסוקים: "והנה השם נצב עליו ובוחר כליות ולב אם עובדו כראוי".

כתבו שלושה דברים שמאפיינים אתכם.

7 אֶהְיֶה אֵל הַיֵּלֶךְ בֵּית הַמִּקְדָּשׁ

בין האולם, לקדש ולקדש הקדשים לא היו מדרגות אלא הכל בגבה שנה.

אל האולם יכלו להכנס רק כוהנים שקדשו ידיהם ורגליהם.

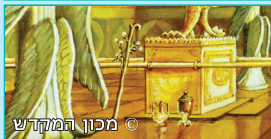
האולם היה מקושט בקורות עץ ארז, שרשראות זהב, נברשת הלני המלכה וגפן הזהב.

באולם נצבו שני שלחנות עבודה, האחד עשוי משיש והשני מזהב. כאשר הביאו את לחם הפנים להיכל, לקראת הכנסתו אל הקדש פנימה, שמו אותו על השלחן של שיש, וכאשר הוציאו אותו, שמו אותו על שלחן של זהב.

מכון המקדש

אל קדש הקדשים נכנס רק הכוהן הגדול ביום הכפורים. כשהיו צריכים לבצע תקונים בקדש הקדשים, שלשלו פנימה את בעלי המלאכה בתוך תבה סגורה, כדי שלא ייהנו מראית קדש הקדשים. בתבה היה פתח רק לכוון בו היו צריכים לבצע את התקון.

מכון המקדש

בקדש הקדשים היתה אבן השתיה ועליה נצב הארון. לצד הארון היו מנחים צנצנות המן ומטה אהרן.

בבית המקדש הראשון היה קיר מבדיל בין הקדש לבין קדש הקדשים. בבית השני לא בנו קיר אלא מתחו פרכת בד.

חידה

נראה
אותכם (:

אספו את האותיות רק מהכלים והחפצים שהיו בהיכל המקדש:

מנורה	מקור	גפן זהב	ספריה	ארון
ו	ס	ד	מ	ק
כיוור	מזבח הזהב	שלחן המקדש	כסא	פסנתר
ג	ה	ש	ב	א

מה קבלתם? _ _ _ _

תעודת בנאי

שם:

כֶּתֶה:

השתלים בקורס בוני המקדש
בהתמחות בנושא:

היכל המקדש

פָּרַט שְׁלֹמֹד בְּקוֹרֵס וְלֹא יָדַע קֶדֶם:

סיים את הקורס בהצלחה.

חתימה:

מיטיבי לכת

אמזי יכין והצל

בבית ראשון עמדו שני עמודים מנחשת באולם לשני צדדיו (מלכים א' ז, טו; דברי הימים ב' ג, טו). הימני נקרא יכין והשמאלי בעז (מלכים שם, כא).

העמודים, שהוקמו בימי שלמה, נקראו כך לסימן טוב, לכי שהיו בכניסה לבית. לאחד קראו "יכין" לשון הכנה, שיוכלו הבית לעולם, ולשני קראו "בעז" לשון עז, והיא מלה מרכבת "בו עז", כלומר שיתן הא-ל בו עז וקיום. (רד"ק)

© מכון המקדש

אֶלֶּיָּהוּ מֵהֶחַיִּים

הִי חֲבֵרִים,
תִּשְׁמְעוּ מֵה
אָבָא שֶׁלִּי
הִבִּיא...

אָבָא: בֶּקֶר טוֹב, שְׁבוּעַ טוֹב, הִבֵּאתִי לָחֶם מִיָּחָד מֵהֶמָּאָפֶּיָּה.
(אָבָא הוֹצִיא מֵהַשְּׁקִית הַחוּמָה כֶּכֶר לָחֶם חוּם.)

אֵלִי: אָבָא, שׁוּב לָחֶם חוּם?

אָבָא: יֵשׁ תְּלוּנוֹת? זֶהוּ לָחֶם בְּרִיא וּמְשֻׁבָּח. הֵלָחֶם הִלְבֵּן כִּמְעַט וְלֹא מִזִּין, אוֹלֵי אֶפְלוּ לְהֶכֶף. הֵלָחֶם הִמְלֵא מִשְׁבִּיעַ יוֹתֵר, בְּרִיא יוֹתֵר, וְגַם... יָקָר יוֹתֵר...

אֵלִי: נִשְׁמַע לָחֶם הַפָּנִים.

אָבָא: אֵלִי, לֹא אוֹמְרִים עַל לָחֶם 'עַל הַפָּנִים'.

אֵלִי (צוֹחֵק): אָבָא לֵיה, לֹא אֶמְרֵתִי עַל הַפָּנִים.. הִתְכַּוְּנֵתִי לוֹמֵר שֶׁהֶסְבֵּד הַמִּפְכָּט שֶׁלָּךְ עַל הֵלָחֶם הַחוּם, הַזִּכִּיר לִי אֵת 'לָחֶם הַפָּנִים'. גַּם יָקָר, גַּם מִשְׁבִּיעַ, גַּם מִיָּחָד...

אָבָא: דּוּמָה אֲבָל שׁוֹנָה. לָחֶם הַפָּנִים נִשְׁאָר טְרִי שְׁבוּעַ שְׁלֵם בְּלִי שׁוּם חֲמָרִים מִשְׁמָרִים. וְהֵלָחֶם שֶׁל יְמִינוֹ, גַּם אִם יִהְיוּ בּוֹ כָּל הַחֲמָרִים שְׁבָעוּלִים, אַחֲרֵי שְׁבוּעַ הוּא יִתְיַבֵּשׁ וְיִתְעַפֵּשׂ... תִּרְאֶה מָה קוֹרָה כְּשֶׁהַשְּׂכִינָה שׁוֹרָה בָּעַם יִשְׂרָאֵל - נָסִים וְנִסְלָאוֹת!

לֶחֶם הַפָּנִים

© מכון המקדש

ספור מהעבר

אֲנִי אֶשִׁית הַלֶּחֶם

אוכי לֶחֶם הַפָּנִים בְּבֵית הַמִּקְדָּשׁ הָיוּ מְשַׁפַּחַת בֵּית גִּרְמוֹ. וְלֹא סָתַם אוֹכִים הָיוּ אֲלָא אֲמָנִים. לְלֶחֶם הַפָּנִים הָיְתָה צוּרָה מִיְּחֻדָּת, וְהֵם יָדְעוּ כִּיצַד לְאַכּוֹת אוֹתוֹ וּלְהוֹצִיאוֹ מִהֶתְנוּר בְּלִי שְׁתַּשְׁתַּנָּה צוּרְתוֹ וּבְלִי שְׁיִשְׁבֹּר. הַלֶּחֶם הָיָה יוֹצֵא רֶךְ בְּמִיְחָד, אָכּוּי הֵיטֵב, וּמִשְׂבִּיעַ. הֵם יָדְעוּ לַעֲשׂוֹתוֹ כִּךְ שְׁטָרִיוֹתוֹ נִשְׁמָרָה מִיּוֹם שִׁשִּׁי וְעַד הַשַּׁבָּת הַבֹּאָה, שְׁבוּעַ לְאַחֵר מִכּוֹן... אֲזִי, הָיוּ מוֹצִיָּאִים אֶת הַלֶּחֶם מֵהֵיכַל הַמִּקְדָּשׁ, נוֹתְנִים אוֹתוֹ לַכּוֹהֲנִים וּמִיד מְכַנִּיסִים תַּחְתָּיו לֶחֶם חֹדֶשׁ.

פַּעַם הִגִּיעוּ לִירוּשָׁלַיִם אֲמָנִים מֵאֶלְכָסַנְדְּרִיָּה שְׁבַמְצָרִים. הֵם בִּקְשׁוּ לְלַמֵּד אֶת אֲמָנוֹת הָאִפְיָה, אֲךָ אֲמָנֵי בֵית גִּרְמוֹ לֹא רָצוּ לְלַמֵּד אוֹתָם. נִסּוּ הָאֲמָנִים לְאַכּוֹת אֶת הַלֶּחֶם כְּמוֹתָם, וְלֹא הִצְלִיחוּ - הַלֶּחֶם נִשְׁבֹּר בִּיצִיאָתוֹ מִהֶתְנוּר וְהִתְעַפֵּשׁ לְאַחֵר מִסְפָּר יָמִים כְּמוֹ כָּל לֶחֶם אֲחֵר.

שְׁאֵלוּ חֲכָמִים אֶת אֲמָנֵי בֵית גִּרְמוֹ: מַפְנֵי מָה אֵינְכֶם מוֹכְנִים לְלַמֵּד גַּם אֲחֵרִים אֶת מְלֹאכֶת הַכֹּנֶת הַלֶּחֶם?

הַשִּׁיבוּ הָאֲמָנִים: יוֹדְעִים אֲנַחְנוּ שֶׁבֵּית הַמִּקְדָּשׁ עֲתִיד לְהִחַרֵּב, וְאֵינָנו רוֹצִים נִשְׁסוֹד אֶפְיַת הַלֶּחֶם יִגִּיעַ לִידֵי אָדָם שְׁאִינוּ הֶגְוֵן וְיִשְׁתַּמֵּשׁ בָּאוֹתָהּ מְלֹאכָה לַעֲבוּדָה זָרָה...

(על פי יומא לח, א)

מדוע לא גלו אֲמָנֵי בֵית גִּרְמוֹ אֶת סוֹד אֶפְיַת הַלֶּחֶם?

הָאֵם אַתֶּם מְכִירִים סוֹדוֹת נוֹסְקִים שְׁגִלוּם יָכוֹל לָגֵרִם לְתוֹצָאָה שְׁלִילִית?

1. מֵאֶכֶל בְּסִיסִי
הַעֲשׂוֹי קֶמַח וּמִים.
2. רָחֵם.
3. מַעַט מִמֶּנּוּ מוֹסִיף
טַעַם טוֹב לְאֶכֶל.
הַרְבֵּה - פּוֹגֵם בּוֹ.

רְחוּצָה
הַסֵּם

הַמִּתְקָה
שֶׁלִי

גַּם בְּלֶחֶם שְׁלָנוּ אֲנוּ יְכוּלִים לְהַכְנִיס קֶדְשָׁה.
נִטּוּל יָדַיִם עִם מַגֶּבֶת כְּמִנְהַג הַחֲסִידִים,
וּמִתּוֹךְ הַקֶּפֶדָה עַל כָּלִי הַהֶלֶכָה. וְאַחֵר
שְׁנִבְרָךְ נֹאכֵל בְּעֵדִינוֹת וּבְכֻנָּה שֶׁהָאֲכִילָה
תִּתֵּן לָנוּ כּוֹחַ לְלַמֵּד תּוֹרָה וּלְקַיֵּם מִצְוֹת.

חידה

נראה
אותכם (:

האם אתם יודעים את
השמות של הלחמים המיוחדים
האלה?

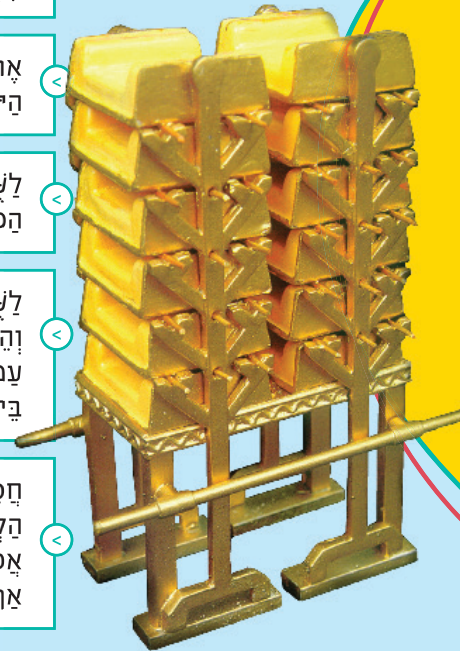

5 אגדות על שלחן לחם הפנים

מצוה היא שיהיה לחם הפנים מנח תמיד על השלחן שבמקדש.
הלחם היה נאפה ביום ששי ומדי שבת היו מחליכים את הלחם
שהנכנס בשבת שעברה בלחם החדש שנאפה אתמול.

את הלחם שיצא היו מחלקים לאכילה בין משמרת הכהונה
היוצאת לזו הנכנסת.

לשלחן שתי מערכות (טורים), ובכל אחת ששה לחמים. סך
הכל היו בשלחן שנים-עשר לחמים (=חלות).

לשלחן עשרים ושמונה קנים של זהב, ארבעה-עשר לכל צד,
והם הנקראים והם הנקראים "קשוות". הקשוות מחזקות על ידי
עמודים שנקראים "מנקיות". תפקידם של הקשוות הוא להבדיל
בין הלחמים ולאורר אותם, וכך לשמר על נקיותם.

חכמינו זכרונם לברכה מנו שלושה נסים שנעשו בלחם הפנים:
הלחמים נשמרו טריים במשך שבוע. (בבלי, יומא כא, א)
אכלו חתיכה קטנה של הלחם היתה משביעה. (בבלי, יומא לט, א)
אף פעם לא קרה שהלחם נפסל מסבה כלשהי. (משנה, אבות ה, ח)

תעודת בנאי

שם:

כיתה:

השתלם בקורס בוני המקדש

בהתמחות בנושא:

שלחן לחם הפנים

פרט שלמד בקורס ולא ידע קודם:

סיים את הקורס בהצלחה.

חתימה:

מיטיבי לכת

למשמעות השם 'לחם הפנים' נתנו הסברים אחדים:

- הפרוש הנפוץ הוא, שהלחם היה עשוי בצורה מלבנית אף הקצוות העליונות שלו לא היו מחברות אחת לשנייה, אלא פניהן היו זו כנגד זו.
- פרגום יונתן מתרגם: "הלחם הפנימי", הוא הלחם המצוי בתוף היכל המקדש (ה'קדש'), בו נמצא מזבח הזהב שגם כנויו היה "מזבח הפנימי". יוצא כי שמו של הלחם בא משמו של המזבח.
- רבי שמואל בן מאיר (הרשב"ם) מציג: "לחם הראוי לכני שרים, לחם נאה" - פני המלך.

אהתיק אלילה

הי חברים,
תצטרפו
אלנו לכפר
אלהתיק

(אלי ושניאור מגיעים אל הרבע היהודי).

אלי: לפי המבנים העתיקים שיש כאן, אני מבין שאנחנו בעיר העתיקה, מתקדשים אל הכתר.

שניאור: ואו, תראה מה יש פה!

אלי: מכונה של גלידה אמריקאית?

שניאור: גם, אבל זה יש גם בחיפה. תראה מה יש פה למטה... מדהים...

(אלי ושניאור מסתכלים למטה על חלל נמוך שבין הבתים, ברחוב הרבע היהודי)

מישהו הציב כאן מנורה, ממש דומה למנורת המקדש.

אלי: אנשים רבים מתחילים להתכונן לבניית המקדש וזה שהציבו

פה את המנורה גורם לתזרים שבאים לפה להזכר שהנה הנה יבנה

המקדש, יכינו את הכלים, המנורה שוב תדלק...

שניאור: אוי, אוי, בצינה קטנה...

אלי: מה הבעיה? המכונה של הגלידה לא עובדת?

שניאור: א-ל-י, תהיה רציני. מי שבנה את דגם המנורה בנה אותה

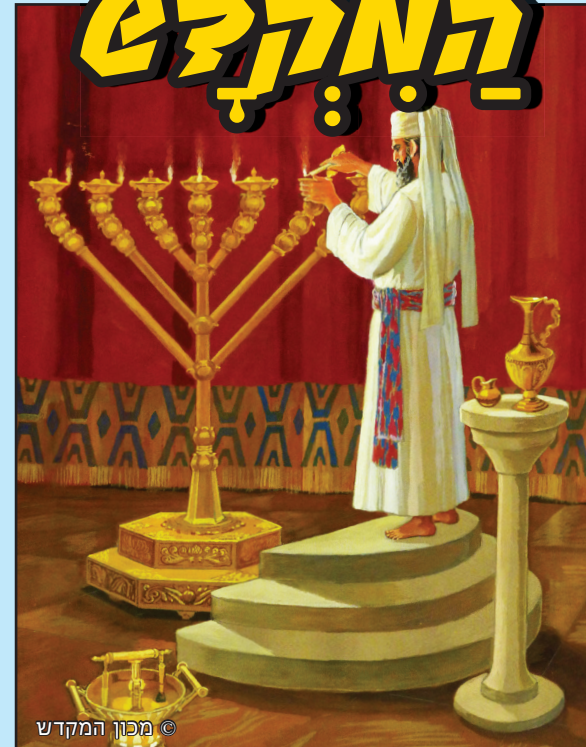
בקנים עגלים, ואנחנו יודעים על פי דברי הרבי שהמנורה היתה

ותהיה עם קנים ישרים ואלכסוניים, זוהי שיטת רש"י והרמב"ם.

אלי: כשנגיע לכפרה נלמד על המנורה, כדי שנוכל לדעת היטב איך

היא נראתה ונוכל גם ללמד אחרים...

מנורת המקדש

© מכון המקדש

כוחה של נשמה יהודית

ספור מהעבר

יוסף משיטא הִיהּ יהודי שחי בזמן הבית השני, כשגברו שונאיהם של עם ישראל.

כשבאו היִוֵּנִים לבית המקדש, הם חששו להכנס פנימה ורצו שיהודי יכנס ראשון ויתחיל בבזָה. לשם כך קראו ליוסף משיטא שיכנס להיכל המקדש לפניָהֶם, והבטיחו לו שיקבל במתנה כל כלי שיבחר.

נכנס יוסף משיטא והוציא את מנורת הזהב. כשראו היִוֵּנִים בְּמָה בָּחַר, לָגְלוּ עָלָיו וְאָמְרוּ לוֹ: "אֵין דִּרְכוֹ שֶׁל הָדְיוֹט (=אדם פשוט) להשתמש בָּזוֹ" – שֶׁכֵּן הַמְּנוּרָה הִיְתָה כְּלִי יִכְהִכָּה שָׂרְאוּי לְבֵית מְלָכִים. צוּ עָלֶיךָ: "הַכָּנֵס שׁוֹב וְקֹחַ לָךְ חֶפֶץ אַחֵר!", אָף יוֹסֵף מְשִׁיטָא לֹא הָיָה מְסֻגָּל לְהַכָּנֵס שׁוֹב לְמִקְדָּשׁ וְסוֹרֵב לַעֲשׂוֹת זֹאת.

הציעו לו אויבי ישראל כי במקום המנורה הוא יקבל כספי מס של שלוש שנים, סכום עצום בימים ההם, אף הוא עמד בסרובו ואמר: "לא די שהכעסתי לאלקי פעם אחת, אלא שאכעיסנו פעם שנייה?". נשמתו היהודית לא נתנה לו למרד בהשם ולפעל כנגד צווי התורה.

שונאי ישראל ראו סרוב זה בחמרה והוציאו את יוסף להורג. רגע לפני כן עוד שרת את הרומאים, אף בגעגעי השני התעוררה נשמתו בתשובה והוא מסר את נפשו על קדוש השם, תוך שהוא זועק: "אוי, אוי שהכעסתי לבוראי".

(על פי מדרש בראשית רבה)

ההחלטה שלי

בני ישראל נמשלו למנורת המקדש. כשם שהמנורה שעשה משה רבנו היתה 'מקשה אחת' – כל הקנים נחצבו מתוך גוש זהב אחד, כך כל הסוגים השונים בעם ישראל הם בעצם אחד. כלנו כאחד!

כתבו
חמשה
סוגים של
יהודים
שיש בהם
ישראל.

קצת, השוו מה
שכתבתם עם
חברכם היושב
לצדכם. האם
כתבתם דברים
שונים או דומים?

5 אגדות אל קני האמורה

על שער טיטוס ברומא חרטו הרומאים, יהודים יוצאים לגלות ובידם מנורה בעלת קנים עגלים.

בשנת תשמ"ב עזר הרבי על כך שמנורת המקדש היתה בעלת קנים ישרים כפי שתארו הרמב"ם ורש"י. הרבי תמה על כך שלומדים על צורת המנורה לא מהתורה אלא מציור רומאי (במקדש היו מנורות שונות וקטנות יותר ששמשו לתאורה ויתכן וקניהם היו עגלים).

לחג החנכה בקש הרבי ליצר חנכיות עם קנים אלכסוניים ובכך לפרסם את צורתם האמתית של קני המנורה.

בשנת תשמ"ג הכינו ה'תמימים' לרבי הפתעה, הם החליפו את החנכיה שהיתה ב-770 בחנכיה עם קנים אלכסוניים, בגדל של מנורת המקדש ואף דומה לה בכפתוריה ופרחיה (אף שונה כמוכן במספר הקנים). נכר היה שהרבי רווה נחת מהמתנה.

בהדלקת הנר הששי בחנכה בקש הרבי שירחיקו את השמש מהחנכיה, כך שלא יראה שידולקים בחנכיה שבועה קנים בקו ישר, כמו שהיה בבית המקדש. לאחר מכן הגביה הצורך את השמש והרחיק אותו מיתר הנרות.

חידה

נראה
אותכם (:

ערכו תחרות: מצאו תוך שלוש דקות
כמה שיותר מלים שיש בהן את המלה
אור. למשל: אורן.

תעוצת הנאי

שם:
 כיתה:

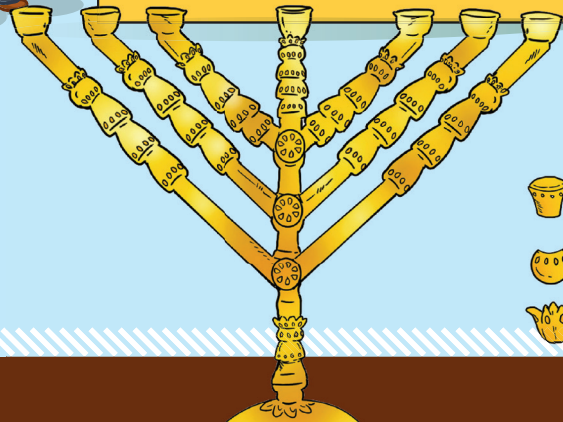
השתלים בקורס בוני המקדש
 בהתמחות בנושא:

מנורת המקדש

פרט שלמד בקורס ולא ידע קודם:

סיים את הקורס בהצלחה.

חתימה:

מיטיבי לכת

צורת המנורה

- המנורה עשויה משבעה קנים, ובכל אחד מהם קבוע נר (=הכלי שהשמן נתון בו).
- קנה אחד הוא מרכז המנורה, וממנו יוצאים כל ששת הקנים: מנקה אחת יוצאים שני קנים לשני הצדדים, מנקה נוספת עוד שני קנים לשני הצדדים, ומנקה שלישית עוד שני קנים לשני הצדדים. - על אף שהקנים יוצאים מנקודות שונות, הרי בסיומם, בצד העליון, הם בגובה זהה.
- ששת הנרות הקבועים בששת הקנים שמו הצדדים - פניהם מכונות לנר האמצעי שבקנה המרכזי של המנורה. וזה הנר האמצעי - פניו פגוד קדש הקדשים, והוא הנקרא הנר המערבי (הלכה ח). למנורה היו שלוש רגלים.
- אבו היתה לפני המנורה, ובה שלוש מדרגות, ועליה הכוהן עומד ומטיב את הנרות.
- כאשר המנורה עשויה מזָהב (כפי המצב הרצוי), מעטרים אותה בגביעים, בכפתורים ובכרחים.
 (על פי הלכות בית הבחירה לרמב"ם, פרק ג)

אֵלֵינוּ מֵהַחַיִּים

הִי חֲבֵרִים,
בִּטָּח גַּם
אִתָּם עוֹזְרִים
בְּבֵית

אלי: אבא, איכה אמא?

אבא: בלמודים. היא חוזרת היום מאוד מאוחר. אני גם תכף יוצא לשיעור, ואני מבקש שתארגן קצת את הבית.

אלי: אהה, נו, טוב שיהיה, אעשה משהו.

אלי חשב קצת, בינתיים רכב על רולר בחצר. הוא חשב עוד קצת, ובינתיים ציר קומיקס קטן. הוא חשב עוד קצת, ולבסוף החליט שהטוב ביותר הוא שיוזק את הפח וישים בו שקית חדשה. אמר ועשה.

כשאבא חזר הוא היה נראה לא כל כך מרצה.

אלי: מה לא טוב? זרקתי את הפח.

אבא (נאנח): רציתי שנעשה לאמא קצת נחת.

אלי: אבא, אבל זרקתי את הפח.

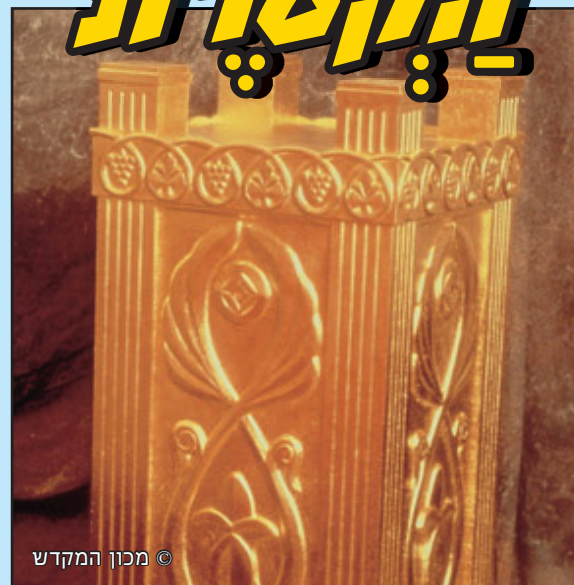
אבא: זה מצין, אבל למרות זאת, צריך שיהיה ריח יותר טוב. אני לא מתכוון לריח של הבית, אני מתכוון לריח של המעשים שלך. תחשב כמה דקות ותגיד לי, איך יכלית לפעול טוב יותר.

כיצד לגשתכם היה על אלי לנהל טוב יותר?

מה תכונה מאפיינת את ריח טוב?

פרושה של המלה "קטורה" בארמית היא "קשר", ולכן הקטורת שהקריבה על מזבח הזהב מסמלת את הקשר והחבור התמידי עם השם. הקטורת היתה בעלת ריח טוב וזקוק במיוחד, ונתן ללמד מכך שבכדי לעשות נחת לקדוש ברוך הוא כל אחד צריך לבדוק שמעשיו טובים במיוחד ורצויים.

אלהת הקטרת

© מכון המקדש

טוב
לדעת

בתור היכל המקדש (בחלק שנקרא הקדש) נצבו שלשת הפלים - המנורה, השלחן ומזבח הקטרת. מזבח הקטרת מצפה זהב טהור ועליו מקטירים את הקטרת פעמים ביום, כפי שמצוה התורה.

ספור אהאָר

סודא של הקטרת

בימי בית המקדש השני, חיה בירושלים משפחה שנקראה 'בית אבטינס'. הם היו אחראים במקדש על 'פטום הקטרת' - הכנת הקטרת מרכיבים של צמחים שונים.

בית אבטינס היו אמנים במלאכתם והיו מערבים בין סממני הקטרת עשב מיחד המכנה 'מעלה עשן', כך שכאשר היו מעלים את הקטרת במזבח הזהב, ומדליקים בה אש, היה מתמר העשן ועולה כלפי מעלה בקו ישר כמו מקל. ריחה של הקטרת היה טוב וחזק עד שהרוח שנשארה את ריח הקטרת למרחקים, גרמה לעזים הנמצאות במרחקים להתעטש...

בית אבטינס שמרו על הסוד המקצועי שלהם בתור המשפחה, ולא גלו אותו לאף אדם אחר. גם הם (כמו בית גרמו ששמרו על סוד לחם הפנים), חששו שסוד הקטרת במקדש יתגלה ויגיע חלילה לאנשים שישתמשו בו סתם לצרכי חול, או חלילה לעובדי עבודה זרה.

על אף שסוד הקטרת היה ידוע לבני המשפחה, הם נזהרו מאוד להשתמש בו רק לצרכי המקדש. בנות המשפחה מעולם לא היו מתבשמות, נשמה יחשב מישהו שבית אבטינס משתמשים בסממני הקטרת לצרכים אישיים שאינם צרכי המקדש.

(יומא לח, א)

ההקדש שלי

בין סממני הקטרת היתה גם ה'חלבנה' שריחה כשלעצמה היה רע, אף כשהיו מערבים אותה עם שאר הסימנים היתה מקבלת ריח טוב. בלי החלבנה היתה הקטרת חסרה ואסורה בהקטרה. כך גם בעם ישראל, אסור לנו לוותר או להתיאש חלילה מאף יהודי. עלינו לקרב כל יהודי, גם אם הוא אינו מתנהג כראוי, ובדאי הוא ייטיב את דרכיו ויהיה ראוי לגאולה.

6 אגדות אל מלכת הקטרת

צורתו של מזבח הקטרת היא מרבעת, ומדותיו: אמה על אמה, וגבה שתי אמות.

על מזבח הזהב היו מקטירים קטרת בלבד.

מכיני הקטרת היו מכינים את הקטרת מראש לשנה שלמה.

בבית המקדש היתה לשכה בשם 'לשכת בית אבטינס' שם היו עוסקים בהכנת ('פטום') הקטרת.

הקטרת הקטרת היתה סגולה לעשירות ולכן ערכו בכל יום הגרלה (=פ'יס') בין הכוהנים שעוד לא זכו לכהן מ'מיהם, מי יזכה להקטיר את הקטרת.

אחת בשנה, ביום הכפורים היה הכוהן הגדול בכבודו ובעצמו מקטיר את הקטרת במקום המקדש ביותר, קדש הקדשים

חידה
נראה
אותכם (:

הקטרת היתה מרכבת מאחד-עשר סוגי צמחים. פתרו את החידות וגלו כמה משמות הצמחים האלה:

= נה +

= 1 +

= 1 - +

= 7 - + 7 -

תוכלו להעזר בסדר פטום הקטרת
שבצמוד הבא

איטיהי לכת

בכל יום, לפני תפילת שחרית ולפני תפילת מנחה אנו אומרים את סדר 'פטום הקטרת' בו תארו חכמים את מעשה הקטרת בבית המקדש. נסו לחשב על משמעות המלים:

"תנו רבנן, פטום הקטרת כיצד: שלש מאות וששים ושמונה מנים היו בה. שלש מאות וששים וחמשה כמנין ימות החמה, מנה לכל-יום פרס בשחרית, ופרס ביו הערבים, ושלשה מנים יתרים, שמהם מכניס כהן גדול מלא חפניו ביום הכפורים, ומחזירן למכתשת בערב יום הכפורים, ושוחקן יפה יפה כדי שתהא דקה מן הדקה. ואחד עשר סממנין היו בה. ואלו-הן: א הצרי ב והצפרן ג החלבנה ד והלבונה משקל שבעים שבעים מנה, ה מור ו וקציעה, ז שבלת נרד ח וכרפס משקל שלשה עשר שלשה עשר מנה, ט הקשט שנים עשר, י קלופה שלשה, יא קנמון תשעה. בורית כרשינה תשעה קבין, יין קפריסין סאין תלתא וקבין תלתא, ואם אין לו יין קפריסין מביא חמר חורין עתיק. מלח סדומית רובע, מעלה עשן, כל-שהוא: רבי נתן הבבלי אומר: אר כפת הידרו כל-שהיא, ואם נתן בה דבש פסלה, ואם חסר אחד מכל-סממניה חיב מיתה:"

(סדור תהלת ה', על פי כרתות ו, א)

תעונות הנאי

שם:

כתה:

השתלם בקורס בוני המקדש
בהתמחות בנושא:

מזבח הקטרת

פרט שלמד בקורס ולא ידע קדם:

סיים את הקורס בהצלחה.

חתימה:

אהתייך אליה

מתי
לא תרונה
בקרנך
בירושלים?

שניאור: שוב לקחו אותנו לטיול בירושלים? לא מצאו מקום יותר מענין עם קצת אטרקציות? שוב אותו דבר - מוזאון המדע, מעין השלוח ואחר כך לפתל המערבי. מילא בית המקדש היה בנוי, אבל עכשו זה 'בסוף הכל' כתל. בשביל זה באנו מבאר שבע ועד לכאן?

אלי: שניאור, תהיה רציני - אנחנו עולים לבית המקדש. תאר לעצמך, משיח יבוא כשנהיה ממש בכניסה לרחבת הכתל. אנחנו נהיה הראשונים, אחרי הרבי, להכנס למקדש!

שניאור: נסחפת. אבל עד שזה יקרה, בינתיים זה לא זה, ועוד המסגד שם למעלה על הר הבית... קשה לראות את זה. מה אני אגיד.

אלי: יש חלק מהמקדש שעוד נמצא.

שניאור: הכתל? זה לא המקדש ממש, זה אמנם סמוך למקום קדש הקדשים, אבל זה רק חלק מקירות הר הבית מתקופת בית שני.

אלי: לא התכונתי לזה, התכונתי שהחלק הקדוש ביותר של המקדש עדין שם, בהר הבית.

שניאור: שם?? למה אתה מתכוון?

הארון

© מכון המקדש

למה לך אתה אתה אתה אתה?

ספור מהעבר

"הָאָרוֹן נֶפֶל בַּשָּׁמַי" .. "הָאָרוֹן" .. "עַל־לֹא יִכּוֹל לִהְיוֹת!!!"...

צַעֲקוֹת וְזַעֲקוֹת שֶׁבָּרַעַל מִבְּתֵי יִשְׂרָאֵל. בְּקֶרֶב מוֹל הַפְּלִשְׁתִּים, בְּנֵי יִשְׂרָאֵל הִפְסִידוּ שְׁלוֹשִׁים אֶלֶף לֹחֲמִים נֶהָרְגוּ, אֲבָל הַנּוֹרָא מְכַל - אָרוֹן הָאֱלֹקִים, וְבוֹ לֹחֲוֹת הִבְרִית, נָכַל בְּשָׁבִי וְנִלְקַח. כְּשֶׁשָּׁמַע עָלֵי הַכּוֹהֵן אֶת הַבְּשׂוּרָה עַל הַלָּקַח אָרוֹן הַשֵּׁם, נָכַל מִהִפְסָא, מִפְּרִקְתּוֹ נִשְׁבָּרָה, וְהוּא מֵת. בְּנֵי יִשְׂרָאֵל יָדְעוּ אֶת כּוֹחוֹ הַמְּפִלָּא שֶׁל הָאָרוֹן וְלָכֵן לָקְחוּ אוֹתוֹ לְקֶרֶב, אֲבָל הַקֶּרֶב הִכְרַע, וְהָאָרוֹן נִלְקַח אֶל מִקְדָּשׁ הָאֱלִיל דָּגוֹן שֶׁבְּאַשְׁדּוֹד. כּוֹחוֹתָיו הַמְּפִלָּאִים שֶׁל הָאָרוֹן נִכְרוּ מִיָּד. לְמַחֲרָת בִּבְקָר, נִמְצָא הָאֱלִיל דָּגוֹן עַל הָרִצְפָּה כְּשִׁידּוֹ כְּרוֹתוֹת וְהוּא שׁוֹכֵב מוֹל הָאָרוֹן. אָרוֹן הִבְרִית הָעֵבֶר לַעִיר אַחֲרָת - עֶקְרוֹן, וְאִזּוֹ פְּרִצָּה שֵׁם מִגִּפָּה קָשָׁה.

לְאַחַר שִׁבְעָה חֳדָשִׁים, בְּלִית בְּרָרָה, שָׁמוּ הַפְּלִשְׁתִּים אֶת הָאָרוֹן עַל עֲגֵלָה וְשָׁלְחוּ אוֹתוֹ חֲזָרָה אֶל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל. דָּוִד הַמֶּלֶךְ הֵעֵלָה אֶת הָאָרוֹן בְּשִׁמְחָה וּבְרִקְוִידִים אֶל יְרוּשָׁלַיִם, וְכִשְׁנִבְנָה בֵּית הַמִּקְדָּשׁ הָרִאשׁוֹן הִכְנִיס אוֹתוֹ שְׁלֵמָה הַמֶּלֶךְ, בְּנוֹ שֶׁל דָּוִד, לְקֶדֶשׁ הַקֳּדָשִׁים.

אוֹלָם שְׁלֵמָה, חָזָה בְּרוֹחַ קִדְשׁוֹ שֶׁבֵּית הַמִּקְדָּשׁ הָרִאשׁוֹן יִחַרֵּב, וְלָכֵן בְּזִמְנֵי בְּנִית הַמִּקְדָּשׁ בָּנָה מִתַּחַת לְקֶדֶשׁ הַקֳּדָשִׁים מַחֲלוֹת סוּדִיּוֹת וְעַקְלָקְלוֹת בְּכַדִּי שִׁיְהִיָּה אֲכַשֶּׁר לְהַחֲבִיא בָּהֶן אֶת הָאָרוֹן בְּבוֹא הַזִּמְנֵי. חֲמֵשׁ-עֶשְׂרֵה שָׁנָה לִפְנֵי הַחֲרָבָה הַחֲבָא הָאָרוֹן בְּמִנְהָרוֹת הַסוּדִיּוֹת שֶׁבָּנָה שְׁלֵמָה וּמֵאִזּוֹ לֹא נִרְאָה הָאָרוֹן עַד עַצְם הַיּוֹם הַזֶּה. בְּבֵית הַמִּקְדָּשׁ הַשֵּׁנִי, לֹא הָיָה הָאָרוֹן בְּקֶדֶשׁ הַקֳּדָשִׁים עַצְמוֹ אֲלָא בְּמַחֲלוֹת הַמֵּת קִרְקָעִיּוֹת שֶׁתַּחְתָּיו.

יוֹם אֶחָד, שֵׁם לֵב אֶחָד הַכּוֹהֲנִים לָאָבֹן בְּרִצְפַּת הָעֲזָרָה שֶׁשׁוֹנָה מֵעַתַּ מַחֲבֹרֶתֶיהָ. הַבֵּין הַכּוֹהֵן שָׁאָבֹן זֶה קִשְׁוֶרָה לְמָקוֹם בּוֹ שׁוֹכֵן הָאָרוֹן. בְּהִתְרַגְּשׁוֹת רַבָּה הִלָּךְ לְסַפֵּר זֹאת לְאַחַד מִחֲבָרָיו. הוּא הִחַל לְסַפֵּר לוֹ, אֶךְ לֹא הִסְפִּיק לְסַיֵּם אֶת דִּבְרָיו וְנִפְטָר מִן הָעוֹלָם. אִזּוֹ, יָדְעוּ בְּבִירוֹד, שֶׁשֵּׁם גִּנוֹז הָאָרוֹן. בַּעַת בְּנִית בֵּית הַמִּקְדָּשׁ הַשְּׁלִישִׁי עָתִיד הָאָרוֹן לְהִתְגַּלּוֹת.

(עַל פִּי שְׁמוּאֵל א, מִשְׁנֵה שְׁקָלִים ו, רַמְבַּ"ם הַלְכוֹת בֵּית הַבְּחִירָה פָּרָק ד, הַלָּכָה א)

מָה תּוֹכְלוּ לְלַמֵּד מִהָאָרוֹן עַל הַיַּחֲסָ בְּכָלֵל לְעִנְיָנִים שֶׁל קִרְשָׁה?

**הַחֲתָקָה
שְׁלִי**

דָּרָךְ אָרוֹן הִבְרִית שֶׁרָתָה הַשְּׂכִינָה בְּעַם יִשְׂרָאֵל וּבְעוֹלָם כְּלוֹ. הָעֲבָדָה שֶׁהָאָרוֹן נִגְנָה וּבְעֶצֶם נוֹתֵר בְּשִׁלְמוֹתוֹ מֵעַתַּת חֲרָבָה בֵּית רִאשׁוֹן וְעַד הַיּוֹם, מִבְּטָאֵת שֶׁהַשְּׂכִינָה לֹא פָּסְקָה לְרַגֵּעַ מֵעַם יִשְׂרָאֵל! הַגְּלוּת וְהַחֲרָבָה הֵם רַק בִּבְנִיּוֹת הַחִיצוֹנִי, אֶךְ לֹא בְּפִנְיִמִיּוֹת. כִּף גַּם בְּתוֹכּוֹ שֶׁל הַיְּהוּדִי, הַקָּשֶׁר עִם הַשֵּׁם תָּמִיד נוֹתֵר בְּשִׁלְמוֹתוֹ. מָה שְׁלֹא יִהְיֶה, יְהוּדִי נִשְׁאָר יְהוּדִי. הַשְּׁלִיחוֹת שֶׁלָּנוּ הֵיא לַעֲזוֹר לַעֲזוֹר וְעוֹד יְהוּדִים לְגָלוּת אֶת הַיְּהוּדִים שֶׁבְּתוֹכָם וְלִהְיוֹת אוֹתָהּ חֲחוּצָה, וּבְכַף לְזָרֵז אֶת הַגְּאֻלָּה.

7 אֶהְיֶה אֶל הָאָרוֹן

הָאָרוֹן מְרַכֵּב מִשְׁלוֹשָׁה אֲרָגָזִים, אֶחָד בְּתוֹךְ הַשְּׁנִי. הָאֲמֻצָּעִי מַעֲצֵ, וְהַפְּנִימִי וְהַחִיצוֹנִי - מְזֻהָב, וּבְתוֹכּוֹ הָיוּ מְנַחִים לַיּוֹחֹת הַבְּרִית.

מִכֶּסֶה הָאָרוֹן מִלְמַעְלָה נִקְרָא כַּפֶּתֶת. עַל קִצָּה הַכַּפֶּתֶת הוֹשִׁיבוּ זֶר - עֲטוּר מְזֻהָב שֶׁנִּרְאָה כְּמוֹ 'קֶתֶר' לַשִּׁפְתַּת הָאָרוֹן מִלְמַעְלָה.

עַל הַכַּפֶּתֶת נָצְבוּ כְּרוּבִים - דְּמוּיוֹת נֶשֶׁל שְׁנֵי מַלְאָכִים עִם כְּנָפִים, אוֹ דְמוּת פְּנֵי תִינוֹק לְדַעַת רִשִּׁי.

לְאָרוֹן חֲמִשָּׁה שְׁמוֹת: אָרוֹן הַקֹּדֶשׁ, אָרוֹן הַשֵּׁם, אָרוֹן הַעֲדוּת, אָרוֹן הַבְּרִית, וְאָרוֹן הָאֱלֹקִים.

כְּשֶׁדִּבֶּר הַקֹּדֶשׁ בְּרוּךְ הוּא אֶל מֹשֶׁה בְּאֹהֶל מוֹעֵד, יָצָא הַקּוֹל הָאֱלֹקִי מִבֵּין הַכְּרוּבִים שֶׁעַל הָאָרוֹן.

בְּבֵית הַמִּקְדָּשׁ הָרִאשׁוֹן, הָאָרוֹן הָיָה מְצֹב בְּקֹדֶשׁ הַקֹּדְשִׁים עַל אֲבֹן הַשִּׁתִּיָּה.

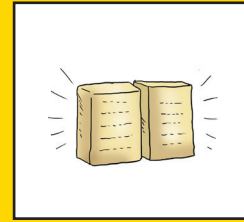
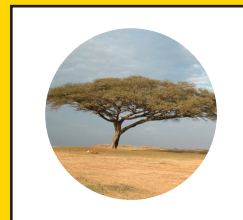
מִי שֶׁגָּנַז אֶת הָאָרוֹן בְּמִנְהָרוֹת הַמִּסְתּוֹר בְּהַר הַבֵּית, תַּחַת הַמִּקְדָּשׁ, הָיָה יֹאשְׁפִיָּהוּ הַמֶּלֶךְ.

חִידָה

נִרְאָה
אוֹתְכֶם (:

כִּיצַד קִשּׁוּרוֹת הַתְּמוֹנוֹת הַבָּאוֹת לְאָרוֹן?

איטיהי לכת

כשנכנסו בני ישראל לארץ, קרה להם נס גדול:

"ויאמר יהושע אל בני ישראל, גשו הנה ושמעו את דברי ה' אלוקיכם: ויאמר יהושע בזאת תדעו, כי א-ל חי בקרבכם, והורש יורש מפניכם את הכנעני ואת החתי ואת החוי ואת הפריז ואת הגרגשי והאמרי והיבוסי: הנה ארון הברית, אדון כל הארץ, עבר לפניכם בירדן: ועתה קחו לכם שני עשר איש משבטי ישראל, איש אחד אחד לשבט: והיה כנוח כפות רגלי הפהנים נשאי ארון ה' אדון כל הארץ במי הירדן, מי הירדן יפרתו, המים הירדנים מלמעלה, ויעמדו נד אחד: ויהי בנסע העם מאהליהם לעבר את הירדן, והפהנים נשאי הארון הברית לפני העם: וכבוא נשאי הארון עד הירדן, ורגלי הפהנים נשאי הארון נטבלו בקצה המים, והירדן מלא על כל גדותיו כל ימי קציר: ויעמדו המים הירדנים מלמעלה קמו נד אחד הרחק מאד מאדם העיר אשר מצד צרתו, והירדנים על ים הערבה ים המלח תמו נכרתו, והעם עברו נגד יריחו: ויעמדו הפהנים נשאי הארון ברית ה' בחרבה, בתוך הירדן הכו, וכל ישראל עברים בחרבה, עד אשר תמו כל הגוי לעבר את הירדן:"

(יהושע ג, ט-יז)

תעונות הנאי

שם:

כיתה:

השתלם בקורס בוני המקדש
בהתמחות בנושא:

הארון

פרט שלמד בקורס ולא ידע קודם:

סיים את הקורס בהצלחה.

חתימה:

איזה נס קרה בזכות הארון בתקופת יהושע?

אֵלֵינוּ מֵהַחַיִּים

הי חברים,
כבר טסנו
לרבי?

אלי: אבא, מתי תלך אותי איתך לרבי?

אבא: אלי, בדיוק אמא ואני רצינו לספר לך - החלטנו שבועות השם, השנה אתה תטוס איתי.

אלי: באמת?

אבא: לא מגיע לי חבוק?

אלי: ברור...

(חבוק...)

אלי: אני כל כך מתרגש... סוף סוף לנסע לרבי, לקבל את כל האורות והכוחות והברכות... לצאת ל"מבצעים" עם ה"תמימים", לקנות ממפתקים בחנויות שם ליד 770... אני כל כך מחכה!!! מתי נוסעים?

אבא: אם ירצה השם, אנחנו נצא לדרך לפני ימי "בין המצרים".

אלי: או קיי... "בין המצרים" זה זמן מסגל לגאולה. אבא, ואם בדיוק משיים יבוא לכאן, לירושלים, אנחנו נפסס אותו? חשבתי דוקא להיות מהראשונים...

אבא: נפסס? אף יהודי לא יפסס אלי. כלנו עושים מצוות, כלנו קשורים לקדוש ברור הוא, והרבי דואג שאף יהודי לא ישאר מאחור.

אלי: ומי שבחוצ לארץ? נניח דודה רוזי ודוד אפרים?

אבא: ודאי שהם גם יבואו בקבוצה הגליות. הרבי עצמו אומר שכל בתי המדרש שבעולם יעלו ויתחברו לירושלים, ואנחנו, אלי, בכלל לא נוסעים לחוץ לארץ.

אלי: מה? אכל הרגע אמרת ש...

אבא: התכוונתי שמי שנוסע לרבי לא נוסע לחוץ לארץ בכלל, הוא נוסע לבית רבנו שבבבל, מקום של שכינה ממש. זהו בית המדרש של נשיא הדור, שממנו תתחיל הגאולה והוא יתחבר לבית המקדש. אז אם בעזרת השם הגאולה תגיע כשאנחנו נהיה שם, אנחנו נהיה ה-ראשונים. כך אמר הרבי. אז קדימה, גש להתחיל לארוז.

איך אתם מתכוונים לגאולה?

האם אתם ארגונים חובבים?

בית המקדש השלישי

בית המקדש השלישי, הוא בית המקדש שיבנה בימות המשיח ועליו אנו מתפללים בכל יום "שיבנה בית המקדש במהרה בימינו".

ספור מהעתיד

כך תבוא הגאולה

ר' ברוך יושב ביזאל הגדול' ב-770. הוא רוכן מעל לגמרא הפתוחה, ומתעמק מבעד למשקפיו בכרשני התלמוד. שאלה קשה מטרידה אותו ואת החברותא שלו, ר' ירמי. ר' ירמי הביא לפניו את הרש"י והתוספות במסכת סכה, שם נכתב במכרש: "מקדש העתיד שאנו מצפין בנוי ומשכלל הוא יגלה ויבוא משמים, שנאמר: מקדש ה' כוננו ידיך".

ערמות ספרים כבר נערמו על שלחנם של שני החברים. הם מעינים בנביא, במדרשים ובמב"ם. "הנהו", הכריז ר' ברוך בספוק ועיניו נצצו, "מצאתיו". ר' ירמי מהר להתקרב אל ידידו ולקרא יחד את שמעא. "ידעתי שראיתי את זה באיזה מקום - שכתוב במכרש שהמקדש יבנה בידי אדם. הנה, ראה מה כתוב פה..." ר' ברוך הצביע על דברי הרמב"ם בהלכות בית הבחירה: "המלך המשיח עתיד לעמד ולהחזיר מלכות דוד לישראל לממשלה הראשונה. ובונה מקדש במקומו".

"אתה רואה ידידי", האירו פניו של ר' ברוך, "בית המקדש יבנה בידי אדם. אמנם לא אדם מן השורה, אלא מלך המשיח, אבל בכל זאת - בדרך הטבע".

"זו סתירה", ר' ירמי קמט את מצחו.

"או שמא מחלקת", השלים ר' ברוך את מה שחשבו שניהם.

מבין ערמת הספרים הציץ דף צבעוני ור' ברוך שלף אותו בסקרנות, תוך שהוא עובר במהירות על הכתוב בו.

"לא מחלקת ולא סתירה", הכריז בהתלהבות לאחר כמה שניות.

"הרבי קבע - הנה, מובא כאן הצטוט מהשיחה - שבית המקדש רבו ירד מן השמים בדרך נס, אך תהיה גם השתתפות בבניה ביד אדם. ויותר מזה - אם זכו, והגאולה תקדים ותבוא, אזי כלו ירד בנוי ומשכלל".

לפתע מתחילים הקירות לזוז... ר' ירמי ור' ברוך נצמדים אל הקיר ואוחזים בספריה הגדולה שרועדת אף היא. קול שופר גדול מנסר את חלל האויר ומתוך רוח וערפל נוחת בית המקדש משמים הישר אל תוך 770... ואז, כמו בחלום, הכל מתחיל לרוחץ באויר, לעלות ולהתרומם.

"אנחנו בדרך לארץ ישראל", ממלמל ר' ברוך בתדהמה. "זה אמתי! זה קורה!". ר' ברוך מתלהב ומתחיל לקפץ ולמחא כף "שיבנה בית המקדש"... סביבם מבחינים ר' ברוך ור' ירמי באלפי עננים צחורים משיטים, הנושאים על גביהם יהודים אל ירושלים, ומרחוק הם מבחינים ברבותינו נשיאנו, מוליכים את העם כלו אל ירושלים הבנויה.

(מעבד על פי קונטרס בית רבנו שבבבל ושיחות נוספות)

עצמו את העינים ונסו לדמין את עצמכם בבית המקדש.

חִידָה

נראָה
אַתֶּכֶם:

לפניכם שמונה משפטים על בית המקדש השלישי.
חלקם נכונים וחלקם שגויים, לצד כל משפט - אות.
אם תבחרו רק את האותיות של המשפטים הנכונים
תחברו מלה שקשורה לנושא היום:

1. בית המקדש השלישי יהיה פחות מפאָר מהקודמים - ט
2. קודם תחזר מלכות בית דוד ואחר כך יבנה המקדש - ג
3. הבית השלישי יבנה בדיוק באותה צורה של הבית השני - י
4. בית המקדש השלישי יבנה כלו בידי בני אדם - ש
5. הגאולה תהיה באפן של "זכו" ובית המקדש השלישי ירד מן השמים - ו
6. קודם יבנה המקדש ואז יהיה קבוצ גליות - א
7. הבית השלישי יבנה על פי הצורה שנמסרה בנבואת יחזקאל - ל
8. הבית השלישי יהיה גדול יותר מקודמיו - ה

הרכיבו מהאותיות שאספתם מלה
שקשורה לנושא היום _ _ _ _ _

4 אגדות על בית המקדש השלישי

בית המקדש השלישי יהיה דומה בדגמתו לבית השני, אך יהיו בו שנויים רבים.

תבניתו של המקדש השלישי נתנה בנבואה לנביא יחזקאל.

בית המקדש השלישי יהיה נצחי.

חלק מבנינו של המקדש יהיה מברזל (בשונה מבתי המקדש הקודמים בהם נאסר השמוש בברזל בבניית הבית), כיון שלעתיד הברזל כבר לא יהיה כלי משחית, לאחר קיום היעוד "וכתתו חרבותם לאתים". הברזל יסמל את התקור והנצחיות של הבית השלישי.

מיטיבי לכתוב

"ויהי רצון שעוד לפני הגדלת והרחבת "בית רבנו שבבבל", יתגלה ויירד מן השמים מקדש העתיד, "מקדש ה' כוננו יריד", בית המקדש השלישי והמשלש (שכולל גם המשכן ובית ראשון ובית שני), שיתגלה תחלה ב"בית רבנו שבבבל", שגם הוא "בית משלש", בית הכנסת (תפלה), בית המדרש (תורה), ובית מעשים טובים (גמילות חסדים), ומשם יחזר לירושלים, ביחד עם כל בתי כנסיות ובתי מדרשות שבכל העולם שיקבעו בארץ ישראל ובירושלים, מחבר למקדש, וביחד עם כל בני ישראל שבכל קצוי תבל, כמו שכתוב "והביאותים אל הר קדשי ושמחתים בבית תפלתי . . כי ביתי בית תפלה יקרא לכל העמים".

(קונטרס בית רבנו שבבבל)

ההקדש של

כלנו רוצים שהגאולה תבוא עכשו, ולא סתם, אלא במצב הכי משלם, מצב של "זכו". אעצור רגע ואחשב מה אני יכול לעשות יותר טוב ויותר משלם לזרוע הגאולה. להתפלל עם יותר כונה, להוסיף בעזרה בבית, וכו' הלאה.

תעוצת הנאי

שם:

כתה:

השתלים בקורס בוני המקדש

בהתמחות בנושא:

בית המקדש השלישי

פרט שלמד בקורס ולא ידע קודם:

סיים את הקורס בהצלחה.

חתימה:

אֵלֶיָּה אֶתְחִילֵךְ

הי חברים,
כפיה למדנו
יחד על בית
המקדש...

שניאור: זהו, נגמר המבצע?

אלי: כן, ובית המקדש עדין לא נבנה...

שניאור: היום הוא יבנה בעזרת השם. תראה אלי, זה שבית המקדש עדין לא נבנה ממשי, לא אומר שלא התקדמנו. הלמוד שלנו בהלכות בית הבחירה בנדיא קדם את הבנין שלו. אנחנו שתפים!

אלי (מת'שב בעי'כות): אבל עדין כואב לי פה, בלב, שאין מקדש ממשי, ושהגאולה השלמה עדין לא התרחשה.

שניאור: נו, אז מה, תשב פה בדכאון כל היום? זה מגד לתורה. צריכים להיות שמחים. פעילים, בתנועה... ראית פעם רכב שעומד באמצע הכביש בלי להתקדם? מה זה עוזר לו? הוא סתם 'תוקע' את עצמו ואת כל התנועה שמאחוריו.

אלי: לאן להתקדם? הגענו לסוף החוברת.

שניאור: לא בחוברת, אלי. צריך להתקדם בחיים.

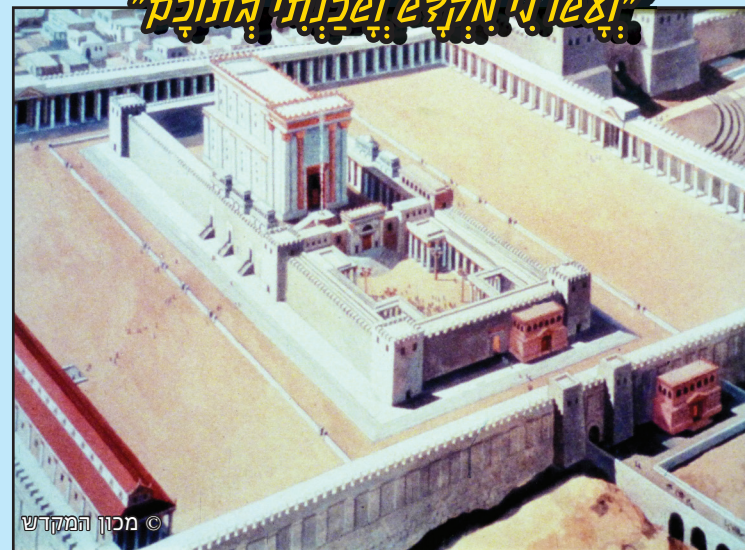
(מהרהרים)

אלי: אתה יודע שניאור, אהבה ליהודי אחר וקרוב של יהודי להשם, מקרבים את הגאולה. ואת זה אנחנו יכולים לעשות כל יום: תודה לנהג של סופרבוט אמת היום? השאלת עפרון לחבר ששכח עזרת לחבר ללמד משנה בעל פה? בכל יום יש לנו אין ספר הזדמנויות לקרב את הגאולה בהמון דרכים - מצוות ומעשים טובים. אז אף אני יכול לשבת פה ולחשב שאני דורך במקום? אנחנו כל הזמן בדרך, בדרך לבית המקדש השלישי.

תשובה אל אצשה שתצאו היום מתקרה אתכם צאצא
לבית המקדש השלישי

בית המקדש האיש

"וצאש לי מקדש ושכנתי בתוכם"

ספור אההוה

יוסף יצחק גפליחות

לא לבד יצאו אריה וחני לשליחות, הם יצאו עם מכולה מלאה בחפציהם האישיים, ספר תורה, מצות לחג הפסח הקרוב וכמוכן עם בנם הקטן יוסף יצחק. אז, יוסף יצחק היה בן שנתיים בקשי ודוקא שמח על הבית החדש, המאכלים החדשים, והמבקרים הרבים שהתחלכו בביתם והעניקו לו יחס אישי. "כל כך קטן וכבר בשליחות!", התפעלו כלם...

עברו כמעט עשר שנים. יוסף יצחק הפנים שבחיים של שליחות יש גם רגעים לא קלים. חברים - לא ממש... חוגים - אין על מה לדבר, קרובי משפחה - בחלומות או בטלפון. בשבועות הבודדים שבקר בארץ הקדש, הכי שמח אותו - פשוט לשחק עם חברים. זה הדבר שהכי היה חסר לו. כמה אפשר לשחק עם אחיות קטנות?? רגע אחד, לא קל, הגיע בימי הקיץ. בעוד הוא שומע על חבריו שיוצאים לקמפיים, לקיטנות, לברכות ולטיולים עם חברים הוא הרגיש קצת, איך אומרים, בודד... אמנם אבא שלו יקח אותם לשלושה ימים טיול לאחד הכפרים היפים, אבל זה יהיה שוב עם האחיות הקטנות. אמא שלו אומרת שהבילוי הכי יפה שלהם הוא הכנסת אורחים. זו באמת חויה. אבל יוסף יצחק לא יכול ממש לומר שאורחים שבאים והולכים ממלאים את מקומם של החברים.

ואז, יום אחד, הוא לקח בריסטול וטושים ואיר שלט ופהפה לחדר שלו, עליו כתב באנגלית באותיות מעגלות: בית חב"ד, ובצדדיו ציר להנאתו ציורים של קפת צדקה, סדור, 770, ובית המקדש. יוסף יצחק תלה את השלט על דלת חדרו והסתפל עליו בספוק. אמנם הוא מציר יפה, אבל לא בגלל זה הוא התמלא בשמחה. פשוט, הוא פתאום הרגיש שהוא לא באמת לבד. זה נכון שחברים אין, אבל הקדוש ברוך הוא אתו. הוא שיך למשפחת שלוחי הרבי, ובכל יום ואולי אף בכל רגע הוא זוכה במצוות נצחיות.

באותו ערב, הזמין יוסף יצחק אל ביתו ילד מאחד הכפרים הסמוכים שהחל לאחרונה ללמד בבית הספר שלו, תלמיד שהוריו החלו לחזר בתשובה רק לא מזמן. הוא הראה לחברו את השלט שתלה. "אתה רואה את מה שצירתי כאן?", שאל אותו, "אכלו שאני גר כאן, רחוק מכל המשפחה שלי, ויש לנו בכתה רק ארבעה תלמידים, אני מזכיר לעצמי שאני לא לבד. אנחנו חלק מעם ישראל הנצחי, והשם אתנו בכל מקום. הנה, אתה רואה את בית המקדש שצירתי? בקרוב גם נתאחד עם כלם בעל ממש, אבל בינתיים יש לי בחדר קפת צדקה וגם סדור וחת"ת, זה כמו בית מקדש קטן..." ולעצמו הוא לחש והוסיף: "וכן, אני גם מקריב מעצמי כמה קרבתנות לשם שמים..."

(מעבד על פי שיחת שבת פרשת ויגש תשמ"ז)

5 אגדות על בית המקדש האיש של כל אחד

בעצומם של ימי השמחה, אחר ה"דין נצח" של משפט הספרים, אמר הרבי בשיחה, כי כל ילד וילדה יכולים - באמצעות פעלה פשוטה - להכף את החדר שלהם לבית מקדש אישי, כפי שיתאר בקטע הבא:

הרבי אמר לילדים כי כאשר הם שמים בחדרם סדור, חמש וקפת צדקה, חדרם הופך לחדר צבאות השם, שהוא מעין בית מקדש אישי, שכן כעת יש בחדר: תורה (חמש), תכלה (סדור) וגמילות חסדים (קפת צדקה).

את קפת הצדקה הציע הרבי לקבץ בקיר החדר, כך שהיא תהפך לחלק מהחדר.

הרבי בקש שעל הסדור יהיה כתוב "להשם הארץ ומלואה" ואת שמו של הילד, בעל הסדור.

בתחלת חדש אדר תשמ"ז בקש הרבי שכל הילדים יעברו לפניו כשקפות הצדקה האישיות בידיהם, והוא נתן לכל אחד מהם מטבע של חמשה סנט על מנת לשלשל אותו לקפה הפרטית שלהם.

מה תוכלו להוסיף החדר שלכם כדי להוסיף בו מקדשת המקדש?

חידה

נראה
אותכם (:

זהו את הבטוי:

פ + =

ש ף + + ב =

המקדש שלי

בקורס בוני המקדש למדתי ה-מ-ו-ו דברים, אבל היום יצאתי עם מסר אחד חשוב מאוד: הבניה של בית המקדש מתחילה ממני. מהחדר שלי בבית, ומהנהגה שלי בבית ובחוץ. אז איך אפרגנו? כאן בונים!

איטיהי לכת

"ועשו לי מקדש ושכנתי בתוכם" - דגמת בית המקדש יכול כל אחד לעשות בלבו, בחדרו, וגם בסביבתו. על כך אומר הרבי:

"הקמת 'מקדש מעט' בתי תורה, תפלה וגמילות חסדים - שזהו גם מטרתם ותפקידם של 'בתי חב"ד' בכל מקום ומקום, כולל שגם בית דירה הפרטי דכל אחד ואחת מישראל (ובבית גופא כל חדר וחדר, וכל החפצים שבחדר). נעשה בית תורה, תפלה וגמילות חסדים, 'בית חב"ד', בית שבו שורה השכינה, 'ושכנתי בתוכם'."

"ילד קטן, כשאומרים לו לעשות מחדר הפרטי 'בית חב"ד', הרי זה מתקבל אצלו בפשטות ובתמימות. שכן, בקומו משנתו אומר 'מודה אני לפניך מלך', בידעו שהקדוש ברוך הוא ברא אותו, את הוריו אחיו ואחיותיו, ואת כל הדברים שמסביבו, ביתו וחדרו, המטה והכסא, המזלג והכף, והמים ששותה. כך שלא אצלו כלל שחדרו הפרטי הוא, למעשה, בית להשראת השכינה - 'ושכנתי בתוכם', על ידי זה שנעשה בית תורה תפלה וגמילות חסדים, שזהו התכן דבית חב"ד."

(משיחת שבת פרשת ויגש תשמ"ז)

תעודת בנאי

שם:

כתה:

השתלים בקורס בוני המקדש
בהתמחות בנושא:

המקדש שלי

פרט שלמד בקורס ולא ידע קודם:

סיים את הקורס בהצלחה.

חתימה:

הַרְשֵׁת אֶהְיֶי יוֹסֵף יִצְחָק,
הוֹנִיט הַנֵּיִן גְּדוֹל חֶלֶק,
בֵּית לֵהֶשֶׁק הַתְּמָאָרָה!

עוֹז הַלְכָה, בְּסוֹק, מִשְׁנָה,
בֵּית מִקְדָּשׁ שְׁלִישִׁי נִהְנָה,
בְּלִמּוֹז הַלְכוֹת בֵּית הַהֲחִירָה!

רַבּוֹן הָעוֹלָמִים,
נִהְקֵשׁ הַרְחֵמִים,
לְרֹאוֹת הַכֹּל קוֹרָה מוֹל הָעִינִים

שֶׁהֲלֹת כְּבֹד תִּסְתִּים,
שְׁנוֹכַל לֹאֵת לְקִים,
בְּבֵית הַמִּקְדָּשׁ הִירוּשָׁלַיִם!

שִׁיבָנָה בֵּית הַמִּקְדָּשׁ
בְּמַהֲרָה בְּיָמֵינוּ
וְתֵן חֲלָקֵנוּ הַתּוֹרָתְךָ!

הַהֲמַנּוּ
שְׁלֵנוּ

בְּמַנְגִּיעַת יְשִׁיבָנָה
בֵּית הַמִּקְדָּשׁ

